ЗВЯЗДА

5 чэрвеня 1998 г. пятніца, № 116 (23467)

● выдаецца са жніўня 1917 г. ● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ● кошт 3000 рублёў

У БАНКІ РЭСПУБЛІКІ НАСЕЛЬНІЦТВА ЎКЛАДВАЕ ВАЛЮТУ. АДНАК РОБІЦЬ ГЭТА З АСЦЯРОГАЙ...

Нядаўна на прэс-канферэнцыі, якую праводзіў на мінулым тыдні Пётр Пракаповіч, прагучала такая інфармацыя: напрыканцы мая ў банках рэспублікі знаходзілася каля 137 мільёнаў долараў укладчыкаў насельніцтва. Больш «свежая» лічба, якая, праўда, афіцыйна пакуль нідзе не прагучала, сведчыць, што сёння фінансавыя ўстановы змаглі прыцягнуць на свае рахункі ўжо каля 147 мільёнаў долараў.

Усплёск энтузіязму намеціўся пасля апублікавання дэкрэта прэзідэнта краіны аб гарантыях валютных укладаў. Калі абапірацца на лічбу ў 147 мільёнаў, то толькі за апошнія два месяцы банкі «завалодалі» больш чым 14 мільёнамі долараў грамадзян рэспублікі — пасля выхаду дэкрэта «панчохі» насельніцтва, дзе, па сведчанню банкіраў, знаходзіцца каля двух мільярдаў долараў, крыху пахудзелі.

Радакцыя «Звязды» вырашыла правесці эксперымент і дала карэспандэнту заданне наведаць банк з мэтай адкрыць валютны рахунак. Аднак з добрага пачынання нічога не атрымалася. У аддзяленні ААБ «Беларусбанка» нас не задаволіла адсутнасць аднаго з важных пунктаў — аб вяртанні ўкладаў у валюце, а таксама сцвярджэнне аб тым, што банк мае права [illegible]

[illegible]

Ігар ШЧУЧЭНКА.

Правы чалавека: калі ладзіцца канферэнцыя, значыць ёсць праблемы

Прадстаўнікі канстытуцыйных судоў сямі краін СНД, а таксама Славакіі, Славеніі і Румыніі ў гэтыя дні знаходзяцца ў Мінску. Прычынай прыезду дэлегацый у сталіцу Беларусі стала правядзенне 4—5 чэрвеня міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, тэматыка якой мае непасрэднае дачыненне да гэтай катэгорыі судовых работнікаў, — «Роля органаў канстытуцыйнага кантролю ў абароне сацыяльна-эканамічных і сацыяльна-культурных правоў і свабод грамадзян».

Рашэнне аб правядзенні форума было прынята яшчэ ў мінулым годзе на падобнай сустрэчы ў Ерэване. Аднак нягледзячы ні на гэта, ні на персанальныя запрашэнні, якія былі накіраваны большасці канстытуцыйных судоў еўрапейскіх краін, значная частка патэнцыяльных удзельнікаў канферэнцыі не змагла ўзяць у ёй удзел. Па ўважлівай прычыне не атрымалася трапіць на форум і беларускаму прэзідэнту, якога тут чакалі. У праграме мерапрыемства яго выступленне было пазначана першым. Замест Аляксандра Лукашэнкі слова ўзяў кіраўнік урада Сяргей Лінг.

Прэм'ер-міністр пазнаёміў замежных гасцей з палітычнай і эканамічна-сацыяльнай сітуацыяй у нашай краіне. Пераважная частка лічбаў і фактаў, якімі С. Лінг ілюстраваў свае выказванні, добра вядома нашаму чытачу, паколькі мы неаднаразова пісалі пра гэта. Акрамя таго, кіраўнік урада адзначыў, што Беларусь прапанавала грамадству і прыступіла да рэалізацыі канцэпцыі эфектыўнай дзяржавы. «Канцэпцыю эфектыўнай дзяржавы не трэба разглядаць як толькі ідэалагічную з'яву, але яшчэ як і сродак здзяйснення практычных мерапрыемстваў, якія праводзяць усе органы кіравання краіны», — патлумачыў прэм'ер яе сутнасць.

Разважаючы пра міжнароднае супрацоўніцтва, якое ажыццяўляе Беларусь, С. Лінг адзначыў, што прыярытэтнымі напрамкамі з'яўляецца рэалізацыя дамоўленасцяў у межах Саюза Беларусі і Расіі, «чацвёркі» (Беларусь, Расія, Казахстан і Кыргызстан), якая паступова трансфармуецца ў «пяцёрку» за кошт далучэння Таджыкістана і СНД. «Адным з важных напрамкаў застаецца Еўропа, — падкрэсліў прэм'ер. — Нашая дзяржава вельмі вялікае значэнне надае адносінам з еўрапейскімі краінамі ў межах АБСЕ. Беларусь па-ранейшаму лічыць памылковым прасоўванне НАТО на Усход. Таму наша ініцыятыва аб стварэнні бяз'ядзернай зоны ў Цэнтральнай і Усходняй Еўропе застаецца надзвычай актуальнай.»

Вяртаючыся непасрэдна да тэмы канферэнцыі, С. Лінг сказаў: «Сацыяльная і эканамічная палітыка, якую праводзіць наша дзяржава, перш за ўсё павінна забяспечваць патрабаванні чалавека. Асноўным стрыжням нашых пераўтварэнняў выступаюць правы і свабоды грамадзян, стварэнне гарантый іх рэалізацыі. Ад дзяржавы і яе органаў патрабуецца адно: гарантаваць людзям правы і не дапусціць, каб яны парушаліся». У заключэнне Сяргей Лінг выказаў спадзяванне, што канферэнцыя не толькі будзе садзейнічаць захаванню правоў і свабод грамадзян, але і ўзаемапаразуменню ў здзяйсненні дэмакратычных пераўтварэнняў.

Паводле ацэнак старшыні Канстытуцыйнага суда Рэспублікі Беларусь Рыгора Васільевіча, які прапанаваў удзельнікам канферэнцыі сваё бачанне ролі Канстытуцыйнага суда ў абароне правоў і свабод грамадзян, сёння нельга сцвярджаць, што ў гэтай галіне няма праблем. Больш таго развіццё новых эканамічных адносін у грамадстве, рух Беларусі да еўрапейскіх стандартаў захавання правоў чалавека ў працэсе пабудовы дэмакратычнага грамадства, абвастрылі гэтыя пытанні і сталі прычынай з'яўлення новых спрэчак. Тое, што КС не сядзіць без справы і час ад часу выносіць свае заключэнні аб неканстытуцыйнасці тых ці іншых заканадаўчых і нарматыўных актаў, якраз сведчыць аб гэтым. Р. Васілевіч нават прывёў у якасці прыкладаў некалькі рашэнняў Канстытуцыйнага суда Беларусі. У прыватнасці, ён згадаў адмену абмежаванняў на куплю-продаж жылля ў краіне, захаванне права атрымання пенсіі асобамі, які знаходзяцца ў месцах пазбаўлення волі, і іншыя.

Прамова суддзі КС Расійскай Федэрацыі Вольгі Хахранковай нечым нагадвала выступленне Р. Васілевіча. Але з той розніцай, што яно цалкам было прысвечана аналізу выпадкаў з дзейнасці КС РФ. Іншыя прамоўцы, сярод якіх былі кіраўнікі органаў канстытуцыйнага кантролю Малдовы і Таджыкістана, таксама расказвалі пра практыку працы і праблемы функцыянавання КС у сваіх дзяржавах.

Каментарыі ўдзельнікаў канферэнцыі, якімі яны дзяліліся падчас перапынку, можна сканцэнтраваць у адным выказванні: калі канферэнцыя ладзіцца, значыць у галіне захавання правоў і свабод чалавека ёсць праблемы. І ўжо добра нават тое, што ў грамадстве пераважаюць імкненні не закрываць вочы на гэтыя праблемы, а публічна абмяркоўваць і шукаць шляхі іх вырашэння.

Юрась ЛЯШКЕВІЧ.

А.Р.ЛУКАШЭНКА НАКІРАВАЎ ТЭЛЕГРАМЫ СПАЧУВАННЯ Г.КОЛЮ І Г.ШРОДЭРУ

Як паведаміла прэс-служба кіраўніка беларускай дзяржавы, Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.Р.Лукашэнка 4 чэрвеня накіраваў тэлеграмы федэральнаму канцлеру Федэратыўнай Рэспублікі Германіі Гельмуту Колю і прэм'ер-міністру зямлі Ніжняя Саксонія ФРГ Герхарду Шродэру. У тэлеграмах выказаны глыбокі смутак у сувязі з катастрофай, якая здарылася на тэрыторыі Ніжняй Саксоніі і выклікала шматлікія чалавечыя ахвяры.

Ад імя грамадзян Беларусі і ад сябе асабіста А.Р.Лукашэнка выказаў шчырыя спачуванні кіраўніку федэральнага ўрада і прэм'еру Ніжняй Саксоніі, родным і блізкім загінуўшых, якія перажываюць незаменную страту.

БЕЛТА.

ЗДАРЭННІ

АДБЫЛАСЯ ЎЦЕЧКА ХЛОРУ

Уцечка хлору адбылася 3 чэрвеня на тэрыторыі віцебскай вытворча-гандлёвай фірмы «Футра». Як аказалася, небяспечнае рэчыва на прадпрыемстве не значылася на ўліку. Нічыйная 800-літровая ёмістасць праржавела і дала цечу.

УУС Віцебскага аблвыканкама ў лічаныя хвіліны забяспечыла ахову аб'екта, на месца здарэння прыбыў аварыйна-выратавальны атрад «Віцязь». Было знойдзена арыгінальнае рашэнне: ёмістасць пагрузілі ў пажарны рэзервуар, напоўнены вадой.

На працягу дзвюх гадзін уцечка была лакалізавана, у той жа дзень праведзена дэзактывацыя. Зафіксавана перавышэнне гранічна дапушчальнага ўтрымання хлору ў паветры ў 50 разоў. Пацярпелых, на шчасце, няма. Вызначыць, чаму пакінутай аказалася ёмістасць з хлорам, якая захоўвалася такім чынам з 1984 года, узялася пракуратура Першамайскага раёна Віцебска.

Вольга СІДАРОВІЧ, БЕЛТА.

КАМАНДЗІРОЎКА ПА ПІСЬМУ

Справа раённага пракурора

— Помсцяць... За сем гадоў маёй работы былі звольнены і прыцягнуты да крымінальнай адказнасці чатыры намеснікі старшыні райвыканкама, восем кіраўнікоў і шэсць дэпутатаў райсавета, а таксама работнікі міліцыі, — так тлумачыла з'яўленне ў рэдакцыі скаргі Любоў Кістэрная.

І ў пэўным сэнсе мела рацыю. Бо нават цяпер, калі гісторыя амаль завяршылася, у пракуратуры рэспублікі хваляць яе дзелавыя якасці. Толькі ў гэтым выпадку якраз да рэчы прымаўка: у чужым воку і першынку ўбачыць, а ў сваім не заўважыць і бервяна. У адносінах да сябе докшыцкі пракурор была даволі спагадлівай.

Скарга былога шахцёра

«Па даручэнню жыхароў станцыі Круляўшчызна хачу паведаміць вам некаторыя падрабязнасці пра несамавітыя справы пракурора Докшыцкага раёна Кістэрнай Л.А.»

Так пачынаўся ліст у рэдакцыю Антона Цвіка.

Ліст уражваў. Грунтоўнасцю і дасведчанасцю. Кожны факт суправаджаўся адпаведнымі дакументамі. Выглядала, што Антон Цвік са станцыі Круляўшчызна чалавек вельмі інфармаваны.

Каб не інтрыгаваць, адразу скажу: як станцыя Круляўшчызна няблізка знаходзіцца ад Докшыц, гэтак жа і Цвік ад Кістэрнай.

Пенсіянер-чыгуначнік, ветэран працы Антон Сямёнавіч і сам сказаў:

— Мы з ёю незнаёмыя.

— Чаго ж ліст у рэдакцыю напісалі?

— Я не баюся праўды. Горш, чым калісьці ў шахце, не будзе.

— Адкуль жа такія дакументы? Вагаецца.

— Людзі дапамаглі...

Кароткая размова з былым шахцёрам пацвердзіла сумненні: за ім стаяць іншыя людзі. Больш дасведчаныя.

Тым не менш, факт наяўнасці ліста ў рэдакцыю заставаўся фактам. А прад'яўленыя дакументы не былі падобнымі на фікцыю.

Зрэшты, я разумею сапраўдных аўтараў. У маленькіх гарадах крыўду доўга помняць. Здараецца, усё жыццё. Пракурор — адзін з кіраўнікоў раёна. Чапаць яго небяспечна.

Ужо пасля я зразумеў: у свой час Кістэрная сама зачапіла не апошніх людзей у раённай іерархіі.

« У верасні 1997 г. сумесна са сваімі сваякамі і падначаленымі па службе, злоўжываючы службовым становішчам, атрымлівае ў калгасе «Усход» 21 тону ячменю і здае на Глыбоцкі камбікормавы завод зернем адборнай якасці. Яна — дзяржаўны служачы і не мае права браць зямлю ў арэнду ў такой колькасці (гэта значыць робіць дзяржаўны падлог), а гэта ўжо крымінальная справа.

(Даведкі галоўнага бухгалтара камбікормавага завода і копіі накладных прыкладваюцца.)»

(З ліста Антона Цвіка.)

Гэта — першае з абвінавачанняў. Таму мой першы візіт быў у калгас «Усход».

Як можна адмовіць пракурору?..

У мяне складвалася ўражанне, што іду па чужых слядах. З кім ні размаўляю — ведаюць пытанні, даюць падрыхтаваныя адказы.

Старшыня калгаса «Усход» В. Абірала толькі разгубленаківаў галавою:

— Каб я ведаў, што так справа абернецца... Ужо і з абласной пракуратуры, і з КДБ наведваліся.

Зразумела: значыць, скарга пайшла не толькі ў рэдакцыю.

Старшыня працягваў:

— Кістэрная звярнулася да мяне з просьбаю выдзеліць работнікам пракуратуры зямлю пад ячмень і бульбу. Як я мог пракурору адмовіць?! Саміх людзей, акрамя яе вадзіцеля, не ведаў.

Акрамя вадзіцеля ды самой Кістэрнай у тым спісе нікога з работнікаў пракуратуры не было. Астатнія — радня.

У гутарцы са мною Любоў Аляксееўна шчыравала:

— Работнікі адмовіліся там участкі браць, вось і вырашыла сваякам дапамагчы.

Праўда, злыя языкі ў Докшыцах сцвярджаюць, нібы і тыя нічога не атрымалі.

Калі зерне ў калгасе сабралі,у адпаведнасці з сярэдняй ураджайнасцю адпусцілі яго і Кістэрнай.

Груз да Глыбоцкага камбікормавага завода, кажуць, суправаджаў на ўласнай машыне муж Кістэрнай. Дарэчы, работнік міліцыі.

З аўтамашынамі таксама справа цікавая. За тры гады Кістэрныя іх памянялі ажно чатыры.

Любоў Алякееўна тлумачыла:

— Усё лепшую хацелі...

Зразумелае жаданне. Што тут скажаш...

Між іншым, амаль тры гады таму ў рэспубліканскай прэсе яе прозвішча ўжо ўзгадвалася. Пісалася, што» жыллёвую праблему для сябе і сваякоў яна вырашала проста. Маючы з мужам і двумя дзецьмі 3-пакаёвую дзяржаўную кватэру плошчай 37,3 кв.м, прапісала да сябе маці, П.Д. Валодзіну, якая пражывала ў Днепрапятроўскай вобласці, не мела беларускага грамадзянства. Праз пэўны час маці выпісалася, пасля зноў прапісалася, і ў сакавіку 1995 г. прыватызавала вышэйуказаную кватэру дачкі за 2.619 рублёў. Сама ж Кістэрная з дзецьмі і мужам пераехала жыць у шыкоўны асабняк, на будаўніцтва якога яе муж узяў льготны крэдыт.

... А ў будынку пракуратуры каля двух гадоў таму Кістэрная прапісала сваю сястру і яе двух дзяцей. Сястра з дзецьмі прапісана ў пракуратуры, а жыве ў былой кватэры пракурора разам з маці».

Ужо тады яе за гэта пакаралі ў дысцыплінарным парадку. Не дапамагло. А неўзабаве пасля маёй камандзіроўкі пракурор Докшыцкага раёна Любоў Кістэрная была вызвалена ад займаемай пасады і з нагоды «ячменнай» справы па рашэнню калегіі пракуратуры рэспублікі ўзбуджана крымінальная справа. Следства, спадзяёмся, разбярэцца.

Бясспрэчна, такі паварот справы не характэрны для Беларусі. Раённага пракурора мае права вызваліць ад пасады толькі Генеральны пракурор краіны. Што ён і зрабіў. Таму і зацягнулася гісторыя, таму і звярталіся нядобразычліўцы Кістэрнай у розныя ўстановы, уключаючы КДБ.

Ад некаторых суразмоўцаў чуў:

— Падумаеш, парушэнні! Вунь мільярды крадуць і нічога.

Дрэнна, што «нічога». Справа пракурора з Докшыц — выключэнне з агульнага правіла і ні ў якім разе не сведчыць пра несамавітыя паводзіны большасці работнікаў гэтай службы.

Але разам з тым гэта і правіла. Чаму Кістэрная так рабіла, нават ведаючы пра наяўнасць «добразычліўцаў»? Бо была начальніцай і была ўпэўнена ў сваёй беспакаранасці.

Міхал ТАЛОЧКА.

Докшыцкі раён.

Беларускія купальнікі даюць фору замежнаму тавару

Кожны летні сезон перад беларускімі жанчынамі паўстае праблема: дзе набыць такі купальны касцюм, у якім не сорамна было б паказацца не толькі на дачным агародзе, але і ў больш людным месцы, скажам, на чарнаморскім курорце ці на самім Кіпры. Безумоўна, рэчавыя рынкі краіны прапануюць сёння нашым прыгажуням даволі шырокі іх асартымент. Вось толькі часцей за ўсё сумнiўная якасць ці вялікая цана замежнага тавару неяк не спрыяюць ажыццяўленню пакупкі.

Трэба заўважыць, што ў апошнія гады ў імпартных купальнікаў з'явіліся дастойныя беларускія канкурэнты. Асноўны пастаўшчык пляжнага асартыменту ў беларускія магазіны ў сучасны момант — ААТ «Гомельская вытворча-гандлёвая фірма «8 Сакавіка», якая спецыялізуецца на выпуску вясенне-летняга трыкатажу. Гэта прадпрыемства унікальнае ў тым плане, што яно адзінае ў краіне можа ажыццяўляць поўны тэхналагічны цыкл ад вязання палатна да выпуску гатовага купальнага касцюма. У прынцыпе, да апошняга часу ўсе жаночыя, дзіцячыя купальнікі і мужчынскія плаўкі шыліся тут менавіта са сваіх тканін, аднак мода ўсё ж унесла свае карэктывы. Вось ужо тры гады як фірма «8 Сакавіка» вымушана перайсці на тарарнае палатно з выкарыстаннем лайкры амерыканскай фірмы «Дзюпон», без якой сучасныя жаночыя купальнікі ўжо не могуць абысціся.

Зразумела, што ўсё сучаснае каштуе немалых грошай: так, напрыклад, цана жаночага купальнага касцюма ад фірмы «8 Сакавіка» вагаецца зараз ад 180 да 500 тысяч. І хаця як па якасці, так і па цане беларускія купальнікі паспяхова канкурыруюць з замежным таварам, прадпрыемства не стаіць на месцы і стараецца зрабіць сваю прадукцыю яшчэ больш таннай. У бліжэйшых планах вытворча-гандлёвай фірмы — пераход на масавы выпуск палатна з лайкрай на ўласным абсталяванні. Вялікія надзеі на прадпрыемстве ўскладаюць зараз таксама на магілёўскі завод «Хімвалакно», дзе праходзіць эксперымент па выкарыстанню поліэфірнай ніці ў спалучэнні з лайкрай.

Усяго ж сёлетнюю калекцыю купальных касцюмаў фірмы «8 Сакавіка» складаюць 15 мадэляў жаночых, 5 мадэляў дзіцячых купальнікаў, 5 мадэляў мужчынскіх і 3 мадэлі дзіцячых плавак. Дарэчы, хвалявацца з-за таго, што ў суседкі па пляжу можа аказацца аднолькавы з вашым купальнік, беларускім жанчынам не варта, бо, як сцвярджае галоўны тэхнолаг прадпрыемства Марыя Гаманькова, купальнікі сыходзяць з канвеера зусім невялікімі партыямі — адной расфарбоўкі ўсяго па 100—200 штук. Кіраўніцтва фірмы бачыць праблему толькі ў адным: знайсці яе тавар у беларускіх магазінах бывае даволі складана.

Надзея НІКАЛАЕВА.
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

ПАРЛАМЕНЦКІ ДЗЁННІК

ПРЫНЯТЫ ЗАКОНАПРАЕКТ АБ АБАРОНЕ ГОНАРУ І ГОДНАСЦІ ПРЭЗІДЭНТА

4 чэрвеня Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу 64 галасамі «за» пры 2 «супраць» без абмеркавання прыняла ў першым чытанні законапраект «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у некаторыя заканадаўчыя акты Рэспублікі Беларусь», які накіраваны на абарону гонару і годнасці кіраўніка нашай дзяржавы. Гэты законапраект унесены ў парламент самім прэзідэнтам і прадугледжвае змяненні ў Крымінальным, Крымінальна-працэсуальным, адміністрацыйным кодэксах, законах аб друку і аб прэзідэнце.

Сутнасць гэтых змяненняў і дапаўненняў у тым, што прапануецца крымінальная адказнасць за публічную знявагу прэзідэнта альбо паклёп у яго адрас у выглядзе пазбаўлення волі тэрмінам да 4 гадоў, альбо папраўчымі работамі тэрмінам да 2 гадоў і штрафам.

Тыя ж дзеянні, ажыццёўленыя паўторна або праз сродкі масавай інфармацыі, могуць пацягнуць за сабой, калі гэты законапраект пройдзе нязменным усе інстанцыі, і да пяці гадоў пазбаўлення волі. Дапаўненне ў Адміністрацыйны кодэкс прадугледжвае штраф у памеры ад 20 да 100 мінімальных зарплат альбо арышт на тэрмін ад 3 да 15 сутак за выкарыстанне плакатаў, транспарантаў і іншых сродкаў, «змест якіх прыніжае гонар і годнасць Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь».

Прадугледжваецца таксама адказнасць кіраўнікоў СМІ ў памеры ад 50 да 100 МЗП штрафу за «распаўсюджванне СМІ звестак, якія зневажаюць гонар і годнасць прэзідэнта». Іскі аб абароне гонару і годнасці прэзідэнта, а таксама крымінальныя справы аб яго знявазе, паводле гэтага праекта павінны ўзбуджаць Генеральны і абласныя пракуроры, пракурор горада Мінска са згоды самога прэзідэнта, а такія справы, відаць, будуць разглядацца адпаведна ў Вярхоўным, абласных і Мінскім гарадскім судах.

Гэты законапраект у парламенце прадстаўляў кіраўнік прэзідэнцкай адміністрацыі Міхаіл Мясніковіч, які зазначыў, што прыняцце такога закона прадугледжана артыкулам 79 Канстытуцыі, «згодна з якім гонар і годнасць прэзідэнта абараняюцца законам».

— Замах на гонар і годнасць прэзідэнта наносіць урон не толькі яму, але і прэстыжу ўсёй дзяржавы і народу ў цэлым,— так аргументаваў ён неабходнасць прыняцця падобных паправак у дзеючае заканадаўства. Акрамя таго М. Мясніковіч падкрэсліў, што падобны вопыт ёсць у некаторых краінах Еўропы, у прыватнасці ў Францыі, быў ён і ў былым СССР.

— Найбольш сур'ёзныя ўчынкі прапануецца кваліфікаваць як злачынствы, у тым ліку публічную знявагу прэзідэнта і паклёп, звязаны з учыненнем дзяржаўнага злачынства. Пры гэтым трэба адзначыць, што пакаранне за паклёп у адносінах да прэзідэнта крыху большае, чым за такі ж учынак, зроблены ў адносінах да радавога грамадзяніна, што прадугледжваецца артыкулам 128 Крымінальнага кодэкса,— адзначыў М. Мясніковіч.

Кіраўнік парламенцкай Камісіі па дзяржаўнаму будаўніцтву, мясцоваму самакіраванню і рэгламенту Анатоль Красуцкі, які выступаў з судакладам ад парламента, падкрэсліў, што ягоная камісія прызнала, што прапанаваны законапраект «не супярэчыць Канстытуцыі і ў асноўным адпавядае патрабаванням заканадаўчай тэхнікі». У той жа час камісія палічыла неабходным адзначыць «упушчэнні пры яго падрыхтоўцы, што сведчаць аб недастаткова ўсебаковай прапрацоўцы гэтай тэмы з-за альбо паспешлівасці альбо няўважлівасці распрацоўшчыкаў».

Да такіх недахопаў А. Красуцкі аднёс недакладнасць некаторых фармулёвак, неадпаведнасць нашай судовай практыцы адначасовага назначэння папраўчых работ і штрафу за адно і тое ж злачынства, недакладнасць тлумачэнняў асобных фармулёвак і неабгрунтаванасць увядзення такой кваліфікуючай прыметы, як паўторнасць. Красуцкі выказаўся таксама за тое, каб было спецыяльна агаворана, што публічныя выказванні з крытыкай у адрас прэзідэнта і праводзімай пад яго кіраўніцтвам палітыкі не падпадаюць пад дзеянне гэтых законаў. У іншых краінах, паводле яго слоў, адсутнічае такі склад правапарушэння, як распаўсюджванне СМІ звестак, што зневажаюць гонар і годнасць прэзідэнта. На думку Красуцкага, забарона на распаўсюджванне такіх звестак, якія мелі месца ў рэчаіснасці, можа разглядацца «як парушэнне правоў грамадзян на атрыманне аб'ектыўнай і праўдзівай інфармацыі, а таксама свабоды друку». У якасці красамоўнага прыкладу абгрунтаванасці публікацыі такіх звестак ён назваў артыкулы аб скандале вакол сексуальных дамаганняў амерыканскага прэзідэнта Б. Клінтана.

Такім чынам, усё ж чакаецца, што гэты закон будзе дапрацаваны з улікам заўваг парламентарыяў, грамадзян і арганізацый.

Валер КАЛІНОЎСКІ.

Брытанскія «безалкагольныя» напоі беларускім — не перашкода

Як паведамілі замежныя і расійскія сродкі масавай інфармацыі, у Вялікабрытаніі адбыўся скандал, у эпіцэнтры якога на гэты раз аказаліся спажыўцы і вытворцы безалкагольных газіраваных напояў. Пасля таго як у бляшанках і бутэльках з «газіроўкай» быў знойдзены бензол, мільёны ёмістасцяў з «жыватворнай вільгаццю» былі зняты вытворцамі з паліц брытанскіх магазінаў. Паводле папярэдняй інфармацыі, бензол трапіў у напоі разам з вуглекіслатой, якую ўсе кампаніі, якія займаюцца іх выпускам, атрымлівалі ад аднаго і таго ж вытворцы. З просьбай пракаменціраваць гэтую сітуацыю, а таксама магчымасць узнікнення падобнай пагрозы для беларускага спажыўца «Звязда» звярнулася да спецыялістаў Рэспубліканскага цэнтра гігіены і эпідэміялогіі.

— Бензол — гэта канцэрагеннае хімічнае рэчыва, якое атрымліваюць пры перапрацоўцы каменнага вугалю і нафты, — паведаміў нам загадчык лабараторы прафілактычнай таксікалогіі Павел Дзесяцік. — Выкарыстоўваецца яно ў тэхналогіі палімераў і, зразумела, у прадуктах харчаванння сустракацца не павінна. Больш таго, бензол належыць да хімічных рэчываў II класа небяспечнасці, а хімічным рэчывам I і II класа небяспечнасці ў нашай краіне катэгарычна забараняецца знаходзіцца на тэрыторыі прадпрыемстваў, на якіх вырабляюцца прадукты харчавання. Такім чынам, нават дапусціць думку, што ў Беларусі можа паўтарыцца брытанскі скандал, проста немагчыма.

Таксама Павел Дзесяцік растлумачыў «Звяздзе», што для таго, каб атруціцца бензолам, трэба ужыць даволі вялікую яго дозу. Бензол жа ў вялікай колькасці мае даволі рэзкі пах, які даволі складана не адчуць своечасова.

Што ж, калі зыходзіць з паведамленняў замежных СМІ, у якіх аб летальных зыходах пасля ўжывання англічанамі «бензольных» напояў нічога не ўпаміналася, можна меркаваць, што ў дадзеным выпадку сур'ёзнай пагрозы для іх здароўя хутчэй за ўсё не існавала. А вось імідж тамтэйшых вытворцаў пасля скандалу значна пацярпеў, і цяпер ім прыйдзецца зноў заваёўваць давер спажыўцоў, якія адчулі сябе падманутымі...

Надзея НІКАЛАЕВА.

НІ ДНЯ БЕЗ УСМЕШКІ

Хай прапахлі рукі дажджом і бензінам, Хай пасерабрыла скроні сівізна...

Кажуць, у касмічным палёце чалавек менш адчувае імклівы бег часу.

Леанід Рыгоравіч Боршч за сваё жыццё праехаў па зямных дарогах не адну адлегласць ад Зямлі да Месяца. Відаць, таму і сёння ён выглядае маладзей за свой пенсійны ўзрост. А праімчаў гэты доўгі шлях Леанід Рыгоравіч на сваім старым аўтамабілі «Масквіч-401».

Сорак гадоў таму яго «масквічок» блішчэў свежай заводскай фарбай, тады малады аўтаматар і набыў яго ў сваё карыстанне. Трэба зазначыць, што рукі ў Леаніда Рыгоравіча, як кажуць, «залатыя» — працаваць давялося слесарам, вадзіцелем аўтамабіля, трактарыстам. Зразумела, што і свой «масквічок» даглядаў таксама як след. Таму і сёння на вуліцах Гродна можна ўбачыць гэтае старое аўто, якое верна служыць умеламу, даўно ўжо не маладому гаспадару.

Што датычыць сітуацыі, якую вы бачыце на фота, то яна ўсім добра зразумелая: хіба ж не цікава сфатаграфаваць дзядулю каля яго музейнага аўтамабіля?

Яўген ПЯСЕЦКІ.

— Мінулай ноччу ў маіх суседзяў было вельмі шумна: яны гучна крычалі, стукалі ў сцяну маёй кватэры.

— Чаму ты на іх не паскардзіўся?

— Ды яны мне асабліва і не перашкаджалі — я сядзеў сабе за раялем і развучваў гамы.

●

Дзяўчына ўпершыню прачытала «Гамлета»:

— Не разумею, чаму ўсе ў такім захапленні? Нічога арыгінальнага. Адны цытаты.

— Чым больш дроў — тым далей лес.

Малюнак Аляксандра КУРЫЛЫ.

КУРСЫ АБМЕНУ НАЯЎНЫХ ВАЛЮТ У КАМЕРЦЫЙНЫХ БАНКАХ І АФІЦЫЙНЫ КУРС, УСТАНОЎЛЕНЫ НАЦЫЯНАЛЬНЫМ БАНКАМ НА 4 ЧЭРВЕНЯ 1998 г. (па стану на 15.00)

Назва банка	USD		DM		RUR		Тэлефон для даведак
	Купля	Продаж	Купля	Продаж	Купля	Продаж	
Мінск (0-17)							
Белпрамбудбанк	47700	48500	26000	27200	7400	7850	233-2110
Мінсккомплексбанк	48000	48500	26700	27200	7750	7850	228-2047
Пріорбанк	48000	48500	26800	27200	7700	7800	245-5721
Нацыянальны банк РБ (курс для безнаяўных разлікаў)	36020.00		20399.84		5830.00		Курс на 5.06.1998
Цэнтрабанк Расіі	6.1685		3.4923				

На працягу дня ўстаноўленыя курсы могуць мяняцца, курсы галаўнога ўпраўлення банка могуць неістотна адрозніваца ад курсаў, установленых у абменных пунктах. Інфармацыя атрымана ад галаўных упраўленняў негандлёвых аперацый адпаведных банкаў.

Агенцтва ГРАЎЦОВА.

	USD		DM		RUR		
Рынкавы намінальны курс (міжбанкаўскі рынак)	65500	67000	37087	37943	10606	10852	
Рэальна абгрунтаваны намінальны курс (прыблізна)	58500	59000	33000	33500	9100	9600	

ВАКОЛ СПОРТУ

«Дынама-93»: разбірайцеся без нас...

Бунт футбалістаў мінскага «Дынама» з-за пяцімесячнай нявыплаты грошай, аб якім наша газета паведамляла пазаўчора, падхапілі і іх «малодшыя браты» з «Дынама-93» — учора спартсмены гэтай каманды падалі ў беларускую Федэрацыю футбола заявы з просьбай атрымаць статус свабодных гракоў.

Па сутнасці гэта азначае, што футбалісты напісалі самыя сапраўдныя заявы аб звальненні. Бо калі федэрацыя надасць ігракам такі статус (а так яно і павінна быць, бо клуб не выконвае свае кантрактныя абавязкі), яны могуць свабодна перайсці ў любую іншую каманду.

Усё правільна — абяцанкі-цацанкі, а пад ляжачы камень вада не цячэ.

Алесь СІВЫ.

ТРАГЕДЫЯ Ў ГАНОВЕРЫ: БОЛЬШ ЯК 120 ЧАЛАВЕК ЗАГІНУЛА Ў ВЫНІКУ КРУШЭННЯ ПОЕЗДА

Канцлер ФРГ Гельмут Коль перапыніў афіцыйны візіт у Італію, даведаўшыся аб жахлівай чыгуначнай катастрофе ў Германіі.

Канцлер назваў «жахлівым бедствам» крушэнне поезда, у выніку якога загінула больш як 120 чалавек і сотні атрымалі раненні. Усю ноч 1100 выратавальнікаў пры дапамозе трох магутных кранаў і пошукавых сабак вялі работы на месцы аварыі, стараючыся дабрацца да людзей, якія апынуліся пад абломкамі. Экспрэс «Мюнхен—Гамбург» на скорасці каля 200 кіламетраў у гадзіну сышоў з рэек і ўрэзаўся ў апору моста, які абрушыўся на поезд.

Гэтая аварыя аказалася самай жахлівай у Еўропе пасля 1974 года, калі 153 чалавекі загінулі ў Заграбе пры крушэнні цягніка, які ішоў з Бялграда ў Германію.

Афіцыйныя асобы пакуль не могуць даць адказу на пытанне, колькі пасажыраў ехала ў поездзе. Невядомая пакуль і дакладная колькасць загінуўшых. Вядзецца далейшае расследаванне прычын катастрофы.

Максім КРУКОЎСКІ.

ПРАВА НА ПРАЦУ

Мікалай КОХАНАЎ:

«ДЗЯРЖАВА АБАВЯЗАНА ДАПАМАГЧЫ ЧАЛАВЕКУ Ў ПОШУКАХ ПРАЦЫ, АЛЕ ВЫНІК ГЭТЫХ ПОШУКАЎ ЗАЛЕЖЫЦЬ І АД САМОГА ЧАЛАВЕКА»

Аб тым, што ад сітуацыі на рынку працы не ў апошнюю чаргу залежыць стабільнасць любой дзяржавы, лішніх слоў казаць не варта: за апошнія гады ў гэтым мы ўжо паспелі пераканацца на ўласным вопыце. Аднак наколькі балючай застаецца праблема беспрацоўя зараз? Каб адказаць на гэта пытанне, наш карэспандэнт сустрэўся з намеснікам старшыні Дзяржаўнага камітэта па занятасці пры Міністэрстве працы Мікалаем КОХАНАВЫМ.

— На ваш погляд, як можна ацаніць цяперашні стан рынку працы Беларусі?

— Аб тым, што апошнім часам напружанасць стала меншай, красамоўна сведчаць наступныя статыстычныя даныя. Так, калі на пачатку 1997 года на ўліку ў службах занятасці краіны знаходзілася 182 тысячы чалавек, на пачатку 1998 года — 126 тысяч, то па стану на 1 мая афіцыйны статус беспрацоўнага мелі 113 тысяч нашых грамадзян. Сярод прычын, па якіх адбываецца зніжэнне гэтых лічбаў, трэба вылучыць дзве. Па-першае, можна канстатаваць як факт, што эканоміка краіны пачала нарэшце патрабаваць новую працоўную сілу. У параўнанні з папярэднім годам, колькасць вакансій, якія прадастаўлены прадпрыемствамі і арганізацыямі Дзяржаўнай службе занятасці, павялічылася амаль на 80 працэнтаў, што дазволіла толькі сёлета працаўладкаваць 54 тысячы чалавек. Другой прычынай, якая істотна ўплывае на сітуацыю з беспрацоўем, з'яўляецца актыўная пазіцыя дзяржавы на рынку працы. Прычым, мы імкнёмся не проста выкарыстоўваць «традыцыйныя» варыянты, як той жа пошук вакансій, але і надаваць увагу такім сродкам барацьбы з беспрацоўем, як дапамога ў арганізацыі ўласнай справы ці ў пераездзе на новае месца жыхарства і працы.

Разам з тым, асабіста я далёкі ад ілюзій. Калі аналізаваць сітуацыю, адразу кідаецца ў вочы, што ў асобных рэгіёнах (гаворка перш-наперш аб Ганцавіцкім, Навалукомскім, Пастаўскім, Смаргонскім, Светлагорскім, Калінкавіцкім, Петрыкаўскім і некаторых іншых раёнах) узровень беспрацоўя ў некалькі разоў перавышае сярэднерэспубліканскія паказчыкі. У нас ёсць спецыяльныя праграмы, створаныя менавіта «пад гэтыя» рэгіёны, аднак, разумееце самі, вырашэнне праблемы ў дадзеным выпадку — справа не аднаго дня і нават не аднаго года.

— Аднак, відаць, вы не будзеце абвяргаць, што змяншэнне агульнай колькасці беспрацоўных адбываецца яшчэ і таму, што пэўная іх частка проста здымаецца з уліку ў службах занятасці. Здаецца, толькі з пачатку года такіх людзей аказалася больш за 30 тысяч...

— Гэта, як правіла, мае адно тлумачэнне — беспрацоўныя ўладкоўваюцца самастойна. Між тым, прыкладаў, калі беспрацоўны рэгіструецца, а потым, нягледзячы на запрашэнні, на працягу цэлага года ніводнага разу не знаходзіць часу, каб завітаць у службу занятасці, — безліч. У такім разе ўзнікае пытанне, хто павінен быць у першую чаргу зацікаўлены ў працаўладкаванні — дзяржава або ўсё ж сам беспрацоўны?

Сапраўды, грамадзяне краіны маюць канстытуцыйнае права на працу. Але давайце будзем дакладнымі. Дзяржава прадастаўляе права на свабоду выбару прафесіі, свабоду распараджацца ўласнымі здольнасцямі. Разам з тым даволі лагічна, што ва ўмовах рынку нанаўрад ці рэальна забяспечыць працоўнае месца літаральна кожнаму. Несумненна, дзяржава павінна і нават абавязана дапамагчы чалавеку ў пошуках працы, але вынік гэтага пошуку залежыць і ад самога чалавека. Тым больш, што мы не маем права прымушаць некага працаваць.

— Але як у такім разе быць з грамадскімі работамі?

— Не сакрэт, што некаторыя беспрацоўныя адмаўляюцца ад удзелу ў грамадскіх работах, бо аднаго не задавальняе памер аплаты за іх, другога — сам від дзейнасці. Аднак зноў-такі: мы не прымушаем працаваць, а толькі даём магчымасць. Дарэчы, за 4 месяцы гэтага года папрацаваць на грамадскіх работах выказалі жаданне 31 тысяча чалавек. Гэта таксама паказчык.

— Калі ўжо гаворка зайшла аб правах, то ўзгадаем, што дзяржава ўзяла на сябе абавязак забяспечыць кожнага выпускніка першым працоўным месцам. Але, калі меркаваць па даных статыстыкі, сёння амаль палова ўсіх афіцыйна зарэгістраваных беспрацоўных — якраз моладзь ва ўзросце да 30 гадоў.

— Практыка размеркавання дала пэўны плён і, скажам, за апошні год колькасць працаўладкаваных выпускнікоў павялічылася ўдвая. Але трэба глядзець праўдзе ў вочы: пры прыёме на працу перавага заўсёды аддаецца не маладому спецыялісту, а чалавеку з вопытам. Вось чаму літаральна гэтымі днямі мы павінны накіраваць у Савет Міністраў праект пастановы, якая мусіць зацікавіць наймальніка ўзяць на працу менавіта выпускніка. Сэнс гэтай пастановы такі: наймальніку будуць часткова (да 50 працэнтаў ад агульнай сумы, але не больш за 60 працэнтаў памеру мінімальнага спажывецкага бюджэту) кампенсавацца выдаткі на аплату працы маладога спецыяліста. Словам, прапануецца даволі значны стымул, які, мяркую, шмат у чым можа вырашыць праблему. Адзінае, хацелася б пажадаць, каб гэтая ўрадавая пастанова была прынята як мага хутчэй, бо ўжо праз колькі тыдняў сёлетнія выпускнікі павінны атрымаць дыпломы.

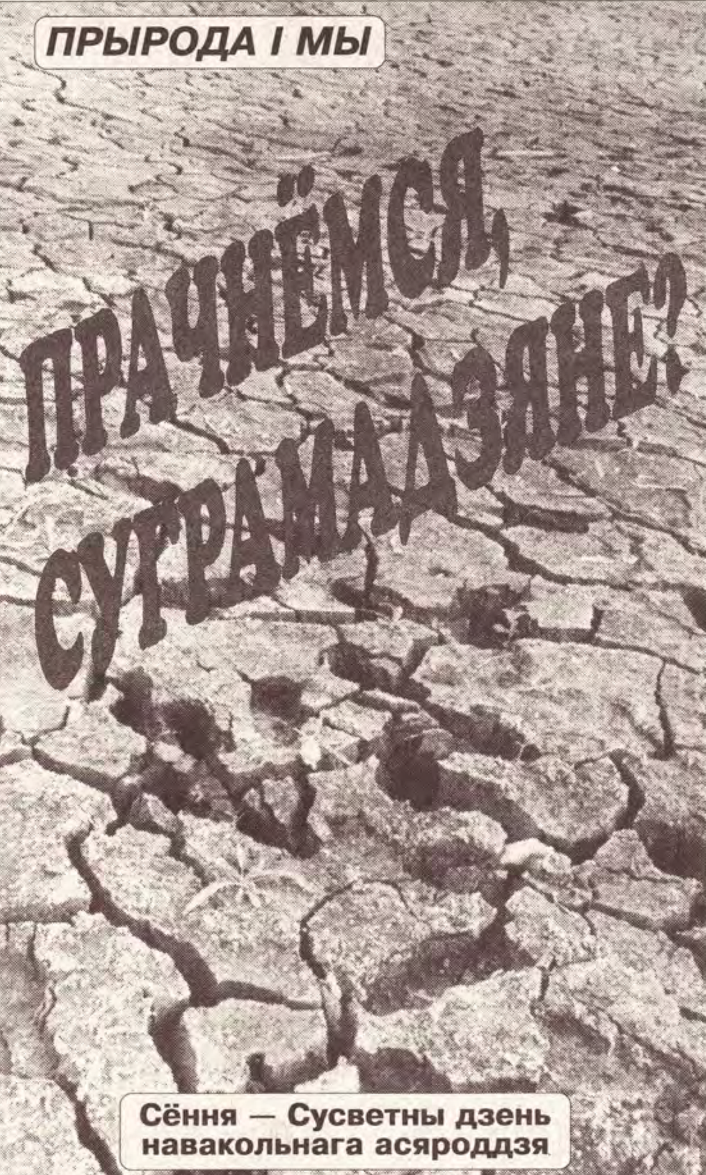
Дарэчы, яшчэ аб адным. Справа ў тым, што праблема маладзёжнага беспрацоўя не абмяжоўваецца толькі выпускнікамі ВНУ, тэхнікумаў і ПТВ. З-за ўзнікшай дэмаграфічнай сітуацыі, паводле нашых ацэнак, сёлета да 36 тысяч выпускнікоў школ (або ў 2,3 раза больш, чым летась) затым не змогуць паступіць у навучальныя ўстановы і атрымаць прафесію. Таму зараз задача нумар адзін — забяспечыць прафесійную падрыхтоўку, прынамсі, 70 працэнтам усіх маладых людзей, якія скончылі школу і апынуліся на ўліку ў службе занятасці. Скажу адразу, што зрабіць гэта будзе складана, але іншага выйсця няма, бо не даць чалавеку прафесію — значыць зрабіць яго патэнцыяльным беспрацоўным практычна на ўсё жыццё.

— Аднак тут можна прывесці і такія даволі папулярныя апошнім часам словы — «навучальныя ўстановы Беларусі рыхтуюць кадры для біржы працы»...

— У любым выпадку попыт на працоўную сілу будзе дыктаваць рэальна эканамічная сітуацыя. Але паказальна: калі не так даўно абсалютная большасць нашых беспрацоўных мела дыпломы аб вышэйшай адукацыі, то зараз такіх беспрацоўных — усяго 9,5 працэнта. Такім чынам, можна зрабіць выснову, што чым вышэй узровень адукацыі чалавека, тым больш у яго шанцаў атрымаць, у рэшце рэшт, працу.

Сяргей ГРЫБ.

ПРЫРОДА І МЫ

Сёння — Сусветны дзень навакольнага асяроддзя

У апошнія дзесяцігоддзі ў самасвядомасці чалавека адбылося крушэнне многіх ілюзій. Напрыклад, пра «добры» навукова-тэхнічны прагрэс, які, маўляў, заўсёды мае рацыю і з дапамогай якога ўсё лепш і лепш. Чалавечая цывілізацыя ўступіла ў супярэчнасць з магчымасцямі прыроды. Насельніцтва Зямлі колькасна набліжаецца ўжо да «адзнакі» 6 мільярдаў, [illegible] прагназуецца 7-8 мільярдаў чалавек. Як быць? Чым харчавацца?

Як можна сказаць аб стане навакольнага асяроддзя ў Беларусі? Ці стаім мы на нейкім экалагічным раздарожжы, ці [illegible]? На гэтыя і іншыя пытанні адказвае [illegible] ахоўваемых прыродных тэрыторый і лясных гаспадарак Кіраўніцтва справамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, кандыдат біялагічных навук Аляксандр ЛУЧКОЎ.

— Ствараць сабе штучнае асяроддзе пражывання ў гарадах чалавек з горам напалам навучыўся. Падтрымліваць жа сапраўднае прыроднае асяроддзе ў [illegible] — гэтаму нам яшчэ вучыцца і вучыцца. [illegible] афарызм: у народа, ці бачыце, няма благой прыроды.

— Любое прыроднае асяроддзе можна загубіць за некалькі гадоў і нават не заўважыць гэтага. А вось як яго [illegible]?

Меліся ў нас у Беларусі і свае «ўласныя» ілюзіі — [illegible]. Існуюць праблемы [illegible] захавання лясоў і балот, асабліва Палескага рэгіёна. Каму невядома, што лясы і балотныя масівы — асноўныя пастаўшчыкі кіслароду?

Заўважу, што на Захадзе даўно ўжо прайшлі «этап» знішчэння ўласных прыродных комплексаў, у нечым падобных да нашага Палесся. У час камандзіроўкі ў Злучаныя Штаты я бачыў, як там аднаўляюць балотныя ўгоддзі, які гэта нялёгкі, доўгі і дарагі працэс. А калісьці ж прырода стварала ўсё «бясплатна»!

Цяпер там вернуты да жыцця Вялікія амерыканскія азёры. У Германіі змаглі аднавіць чысціню ракі Рэйн і іншых. Вось нямецкія вучоныя і прапануюць нам свой вопыт па захаванню і ўзнаўленню балот. І ў гэтым плане нам ёсць што вырашаць на Палессі.

Нямала і іншых адмоўных тэхнагенных фактараў, якія негатыўна ўплываюць на навакольнае асяроддзе. Тут грашыць буйная прамысловасць, і не толькі яна. Праўда, у сувязі з эканамічным крызісам гэты фактар крыху затушаваўся: менш стала прамысловых скідаў у водныя крыніцы, выкідаў у атмасферу. [illegible]

— З такой высновай можна пагадзіцца: крытычнае асэнсаванне рэальнасці нікому яшчэ не шкодзіла. Да таго ж гэта прыступка да арганізацыі прыродаахоўнай справы на новым узроўні, так?

— Зноў нагадаю меліярацыю. Тое, што цяпер тут усё пераасэнсавана, што вядзецца толькі патрэбная рэканструкцыя асушальных сістэм, гаворыць: верх узяў разумны падыход да гэтых праблем, з'явілася разуменне ўсёй складанасці ўзаемаадносінаў у звязцы «прырода—чалавек».

Многае зроблена для гэтага і заканадаўцамі. Спынюся, напрыклад, на Законе «Аб экалагічнай экспертызе». Сёння ніводны праект па будаўніцтву ці рэканструкцыі прадпрыемства не атрымае пуцёўкі ў жыццё, калі не пройдзе такой экспертызы. Гэтым самым стварылася своеасаблівае сіта супраць забруджвання навакольнага асяроддзя.

Распрацаваны ў краіне праекты па захаванню біяразнастайнасці ў прыродзе, Нацыянальная стратэгія ўстойлівага развіцця Рэспублікі Беларусь, Нацыянальная праграма рацыянальнага выкарыстання прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, іншыя важнейшыя дакументы. Гэта азначае, што ў Беларусі ў плане прыродаахоўы маецца дакладна акрэсленая палітыка.

— Атрымліваецца, што не трэба ўсім нам так ужо моцна саміх сябе «накручваць»? У тым сэнсе, што ўсё абсалютна дрэнна, прырода хворая і мы хутка станем такімі ж...

— Дык вы ж і самі бачыце, што пры жаданні, калі ёсць воля і ўменне, то многае можна і папраўіць. Колькі, напрыклад, гаварылася пра адсутнасць на тых ці іншых сельгаспрадпрыемствах ачышчальных збудаванняў, гнаясховішчаў і забруджванні прыроды сцёкамі? Гэта датычылася, напрыклад, і калгаса «Ленінскі шлях» Жыткавіцкага раёна, дзе з-за сцёкаў ад фермаў засыхалі пойменныя дубравы. Аднак гаспадарка перайшла ў сістэму нацыянальнага парку «Прыпяцкі», Мінпрыроды выдзеліла неабходныя сродкі, на якія пабудавалі гнаясховішчы — і прыродная сітуацыя ў корані змянілася.

Падкрэслю, што стварэнне ў краіне нацыянальных паркаў, запаведнікаў — адна з найбольш станоўчых тэндэнцый апошняга часу. Характэрны прыклад з нацыянальным паркам «Браслаўскія азёры». Для захавання унікальнай групы азёр, прыроды рэгіёна, лясоў, жывёл гэтая акцыя не мае цаны.

Што там адбывалася? Цудоўнае возера Балойса з-за таго, што ў яго траплялі неачышчаныя гарадскія сцёкі, ператварылася ў брудны вадаём. Не намнога лепшы стан азёр Струста і Снуды. Словам, выдатны прыродны комплекс мог прыйсці ў заняпад.

— Але ж, Аляксандр Іванавіч, надаць тэрыторыі адпаведны статус — гэта адно. Канкрэтная ж прыродаахоўная практыка, часам даволі жорсткая, гэта ўжо іншае...

— Аператыўна і эфектыўна вырашаць пытанні дазваляе тое, што гэты прыродны комплекс знаходзіцца цяпер у веданні Кіраўніцтва справамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Хоць, зразумела, шмат яшчэ і недахопаў — «спадчына» былога бязладдзя.

Тым не менш, прыступілі да распрацоўкі праекта па рэканструкцыі ачышчальных збудаванняў Браслава, знізілі «гаспадарчы прэс» на азёры, узмацнілі ахову комплексу — усё разам дазволіла прыпыніць негатыўныя тэндэнцыі. Былі праведзены рэканструкцыя і рамонт закінутых раней будынкаў, арганізаваны адпаведны сервіс і камфорт, пракладзены турысцкія маршруты — словам, створана цэлая інфраструктура для цывілізаванага адпачынку.

Пра курортны комплекс возера Нарач трэба весці, безумоўна, асобную размову. Тут я магу коратка сказаць наступнае: экалагічна-гаспадарчыя праекты па Браслаўскіх азёрах і Нарачы дэманструюць, што канкрэтна можна зрабіць пры мэтанакіраванай рабоце для гарманічнага ўзаемадзеяння прыроды і чалавека.

Колькі было ў свой час трывожных сігналаў па стану Нарачанскага рэгіёна! Тым больш бачна, колькі было зроблена там за апошнія 10—15 гадоў, калі ўрад прыняў адпаведныя рашэнні: з зоны возера вынесена шмат жывёлагадоўчых фермаў, вырашана пытанне з каналізацыйным калектарам, упарадкаваны ачышчальныя збудаванні.

Сёння якасць азёрнай вады, ад якой дзеці некалі атрымлівалі нават скурныя захворванні, прыкметна палепшылася. Што, між іншым, канстатаваў навуковы «дэсант», які летась працаваў на Нарачы.

Прыкладам экалагічна разумнай эксплуатацыі возера я назваў бы дзейнасць ЗАТ «Нарач». Цяпер менавіта гэты прыродны комплекс становіцца турыстычнай візіткай краіны. Пры праектаванні зоны адпачынку ўлічваюцца патрабаванні экалогіі, эстэтычна-архітэктурныя аспекты, зручнасці для адпачываючых.

— Што бачым? Спецыялісты, вучоныя, увогуле міністэрствы, дзяржструктуры экалагічныя праблемы бачаць, разумеюць, некаторыя з іх вырашаюць. Для каго гэта робіцца? Вядома ж, для людзей. Але частка з іх гэтага «не разумее», праблемы прыроды для іх — пусты гук. Прыкладаў шмат. На тых жа нарачанскіх азёрах б'юць бутэлькі. У лясах «жартаўнікі» ўчыняюць пажары. Пра «дзейнасць» браканьераў ужо і не кажу. Што рабіць з гэтай арміяй парушальнікаў?

— Адштурхнемся ад заканадаўчай базы. Ужо маецца нямала законаў прыродаахоўнай накіраванасці, з першага студзеня гэтага года ўступіў у дзеянне яшчэ і Закон «Аб ахове жывёльнага свету». Адпаведныя папраўкі ўнесены ў Кодэкс аб адміністрацыйных правапарушэннях. Шмат прынята падзаконных нарматыўных актаў.

Рыхтуюцца дзяржаўныя дакументы па павелічэнню правоўляснoй аховы, егераў, узраслі правы і магчымасці рыбааховы і г. д. У рэйдавыя брыгады ўключаюцца супрацоўнікі органаў МУС. Так што дзейснасць і эфектыўнасць кантролю ўзмацніліся — гэта відавочна.

Прывяду наступны прыклад. У Петрыкаўскім раёне мы стварылі паляўнічую гаспадарку «Ляскавічы». Раней там мясцовыя браканьеры без усякага жалю спусташалі жывёльны свет, а цяпер «лафа» для іх скончылася. Аднак, глядзіце: адтуль у розныя інстанцыі пайшлі пісьмы са слёзнымі скаргамі на «няправільныя» пакаранні за парушэнні правілаў палявання.

Але інакш, без прымянення жорсткіх мераў, нельга. Вельмі ўжо знізілася пагалоўе многіх каштоўных дзікіх жывёл — лася, дзіка, касулі і інш. Менавіта таму ў многіх раёнах Беларусі паляванне, напрыклад, на лася цяпер поўнасцю забаронена.

Так што «перавыхоўваць» злосных парушальнікаў прыродаахоўнага заканадаўства ёсць чым. З адносна «ціхімі» грамадзянамі, якія адносяцца да прыроды па-спажывецку, іншы раз проста па-хамску, — куды больш складана, паколькі такіх куды больш.

Усім нашым суграмадзянам неабходна раз за разам напамінаць: размова ідзе аб захаванні асяроддзя выжывання кожнага чалавека — і тут ужо не да спячкі.

Гутарыў Валерый ЧАРНЯЎСКІ.

ЖЫЦЦЁ

ПАШТОВАЕ АДДЗЯЛЕННЕ

НА ГРУБІЯНАЎ ЗНАЙШЛАСЯ ЎПРАВА

Ні для кога не сакрэт, што пахваліцца якасцю сервісу беларусы пакуль, на жаль, не могуць. Ветлівыя ўсмешкі прадаўцоў і кантралёраў — вялікая рэдкасць і ўспрымаюцца як нешта не зусім рэальнае. А вось да грубасці, раздражнёнасці, а часам і адкрытага хамства абслуговага персаналу мы ўсе прывыклі. І часцей за ўсё прапускаем іх злосныя слоўцы міма вушэй. Але бывае і такое, што нават нашы прывычныя да ўсяго нервы не вытрымліваюць, і, мякка кажучы, няветлівасць можа выбіць з нармальнага стану жыцця на цэлы дзень, а то і на болей.

Так здарылася і з нашай чытачкай Кацярынай Рыдзецкай з вёскі Рычоў Жыткавіцкага раёна. Жанчыне давялося праехаць у цягніку «Баранавічы—Жыткавічы» ўсяго адзін прыпынак, але за тыя некалькі хвілін падарожжа яна наслухалася ад маладых праваднiц вагона, якія па ўзросту ў дочкі ёй падыходзяць, нямала грубых слоў.

А ўсё з-за білета, які жанчына не магла ўзяць, бо садзілася на раз'ездзе, дзе няма касы. «Замест таго, каб выпісаць мне білет, «гаспадыня» вагона раз'юшылася зусім: ездзяць тут усякія! Адзін прыпынак магла б і пешшу прайсці.

І тут яны ўдзвюх узяліся за маё «выхаванне». Крычалі, сварыліся. Канца не было іх прамовам... Што ім ува мне не спадабалася — я так і не зразумела. Можа, мая хустка-шалягоўка ці паліто маё? Выйшаўшы з цягніка, я адразу схапілася за валідол. І вось ужо тыдзень не дае спакою мне гэты выпадак. Хто даў ім права мяне абражаць? Няўжо мы павінны цярпець, а яны могуць беспакарана выліваць нам на галовы памыі?» — пісала чытачка.

Цярпець, вядома, не варта. І пакаранне для грубіянак знайшлося. Баранавіцкая дырэкцыя па абслугоўванню пасажыраў правяла службовае расследаванне, і, калі факты пацвердзіліся, пазбавіла праваднiц прэміі за май, а адну з іх перавяла на работу, не звязаную з абслугоўваннем пасажыраў. Кацярыне Фёдараўне накіравалі пісьмо з прабачэннямі. Наўрад ці ў першых хутка ўзнікне жаданне абражаць пасажыраў. А апошняй тыя прабачэнні хоць і не прыбавілі здароўя, але хаця б парушылі прыкрую ўпэўненасць у беспакаранасці хамства.

Аддзел пісьмаў «Звязды».

РЭХА ПУБЛІКАЦЫІ

ПРАЕКТ АД БЕЗВЫХОДНАСЦІ

У красавіку наша газета надрукавала матэрыял Таццяны Антонавай «Тутэйшыя з вуліцы Дзімітрава, 3», у якім распавядалася пра жахлівыя ўмовы працы групы беларускіх мастакоў, чые майстэрні знаходзяцца ў будынку па вуліцы Дзімітрава, які не ацяпляецца зімой, і, акрамя ўсяго іншага, яго гаспадары пазбаўлены элементарных санітарных умоў. Пасля нашай публікацыі сітуацыю пракаменціраваў па просьбе аўтара артыкула сакратар Саюза мастакоў Беларусі Георгій ЛОЙКА.

— Мастацкія майстэрні па вуліцы Дзімітрава — гэта наша хранічная праблема. Хачу патлумачыць сітуацыю. Будынак з'яўляецца ўласнасцю Саюза мастакоў. І там пастаянна працуюць дзевяць чалавек. Канешне, сам будынак ужо даўно патрабуе капітальнага рамонту. Але калі нават узяцца за яго, куды тады ўладкаваць гэтых дзевяць чалавек на такі працяглы тэрмін? Па-другое, уласнымі сіламі Саюз мастакоў не зможа прывесці яго ў парадак. Для гэтай мэты патрабуецца 40—50 тысяч долараў.

Мы звярталіся і ў гарвыканкам, і ў райвыканкам, каб улады выдзелілі Саюзу мастакоў плошчу ўзамен гэтага дома. І, дарэчы, ёсць рэзалюцыя мэра Мінска Ярмошына, якая абавязвае ўсе выканкамы горада знайсці такі варыянт. Але зрабіць гэта аказалася надзвычай цяжка. Цэнтральны выканкам даў нам адназначны адказ, што можа выдзеліць у арэнду памяшканні толькі для дзвюх майстэрняў. Значыць, цэлы дом — за два пакоі, ды яшчэ ў арэнду?! Але нават і такім чынам праблема ўсё роўна не вырашаецца.

Таму мы разглядаем усё ж магчымасць нейкага, хаця б і не капітальнага рамонту. Бо гарадскія ўлады не гарантуюць, што праз пяць гадоў гэтае месца на Дзімітрава не будзе аддадзена пад будаўніцтва.

Такім чынам, застаецца адно — падрамантаваць будынак, вырашыць пытанне з ацяпленнем, каб даць магчымасць нашым мастакам хоць неяк працаваць. Падкрэслю, гэта элементарны мінімум, які мы для сябе вызначылі зрабіць.

Таццяна АНТОНАВА.

«МЁРТВЫЯ ГРОШЫ»?

Я і мая жонка — інваліды вайны. Штогод атрымлівалі грошы за нявыкарыстаныя санаторныя пуцёўкі. За мінулы год я сваю кампенсацыю атрымаў, а жончыну мне не выплацілі. Аргументавалі гэта тым, што жонка памерла. Але ж яна памерла 5 лютага гэтага года, а кампенсацыя — за мінулы год, 97-мы. Куды ж тады пайшлі тыя, належныя ёй, грошы?

Павел Далідчык,
в. Акалава, Лагойскі раён.

Мы звярнуліся на месца, у Лагойскі райсабес, з просьбай патлумачыць сітуацыю. Адказ быў для чытача несуцяшальны: «Згодна з інструкцыяй «Аб парадку размеркавання і выдачы пуцёвак у санаторыі і дамы адпачынку органамі сацабароны Рэспублікі Беларусь» выплата грашовых кампенсацый праводзіцца непрацуючым інвалідам вайны, якія не скарысталі права на атрыманне пуцёўкі для санаторна-курортнага лячэння. Па іх жаданню адзін раз у год замест пуцёўкі можна атрымаць грашовую кампенсацыю ў памеры месячнай пенсіі па стану на 31 снежня таго года, у якім пенсіянер не выкарыстаў пуцёўку. Жонка сп. Далідчыка памерла 5 лютага 1998 года, а выплата кампенсацыі па Лагойскаму раёну праводзілася ў сакавіку 98-га, таму ёй кампенсацыя і не выплацілася, а, згодна з існуючым заканадаўствам, неатрыманая кампенсацыя за нявыкарыстаную пуцёўку сваякам не выплачваецца...»

Аддзел пісьмаў «Звязды».

ГЛЫБІНКА

ПАД ПРОМНЯМІ СОНЦА

прыгледзімся і да сябе, і да месца, дзе мы жывём

У той, ласкавы сонцам дзянёк у вёску Засцеб'е, што ў саўгасе «Бабоўня» Капыльскага раёна, завітала аўтарытэтная, але зусім не нечаканая дэлегацыя. Былі ў яе саставе члены райвыканкама, загадчыкі ўпраўленняў і аддзелаў, кіраўнікі калгасаў, саўгасаў, сельскіх Саветаў. Вяскоўцы віталі іх хлебам-соллю.

Разам з гасціннасцю жыхароў кінуліся ў вочы чысціня і парадак на вуліцах, ля кожнай хаты і ў кожным двары Засцеб'я. Так, няма ў ёй шыкоўных катэджаў і дач, аднак вёсачка — тут, дарэчы, усяго 30 сядзібаў — літаральна зіхацела ад дагледжанасці. Падпраўленыя агароджы, пабеленыя сады, вымеценыя дворыкі — усё гэта яшчэ раз сведчыла, што жывуць тут дбайныя гаспадары.

Да ўрачыстасці, між іншым, рыхтаваліся актыўна і ўсёй грамадой. Дапамагчы жыхарам вёскі навесці парадак ва ўласным доме прапанавалі супрацоўнікі райвыканкама. Апрануўшы рабочую форму, яны разам з вяскоўцамі добраўпарадкавалі Засцеб'е. І зроблена тое было не дзеля славутай некалі паказухі. Гэта стала працягам той вялікай карпатлівай работы мясцовай улады па навядзенню санітарнага парадку ў населеных пунктах раёна. Працягам, які завяршыўся святам вёскі...

Бачылі б вы, з якім прыўзнятым настроем сустракалі гасцей жыхары Засцеб'я! Бабулькі з куфэркаў лепшыя хусцінкі падаставалі, маладзіцы — на самых модных абцасіках... На тварах — усмешкі, у позірках — лагоднасць. І ўдзельнікі мастацкай самадзейнасці раённага Цэнтра культуры, Лотвінскага СДК спявалі прыгожа і лёгка.

Тут жа былі вызначаны лепшыя гаспадары. Узорнай сядзібай прызналі гаспадарку Камёнкаў. Аляксандр Віктаравіч працуе егерам, Наталля Сяргееўна — загадчыца мясцовага магазіна. Выхоўваюць дзвюх дачушак. Усе разам яны і сустрэлі гасцей у сваім акуратным дворыку, пачаставалі іх бярозавікам. У садку знайшлі тут прытулак пчаліныя сем'і, акуратненькая лазня... Адным словам, жывуць тут сапраўдныя гаспадары. А каштоўны падарунак, уручаны Камёнкам, паспрыяе не толькі іхняй далейшай працавітасці і руплівасці на ўласным падворку, але і суседскім актыўнасці і шчыраванням.

А колькі непаўторных, сапраўдных твораў рук чалавечых было на выстаўцы вырабаў мясцовых жыхароў!. Падушкам, саматканкам, дарожкам, зробленым таленавітымі рукамі Зінаіды Піліпаўны Вярыга, Аляксандры Іванаўны Боршч і іншымі засцеб'еўцамі, зайздросцілі ўсе наведвальнікі і госці свята.

Гуляла, радавалася глыбінная вёсачка Засцеб'е. Гулялі і радаваліся разам з імі і мы, госці вяскоўцаў. І падумалася: як мала трэба чалавеку для шчасця, асабліва тады, калі створана тое свята ягонымі ж уласнымі рукамі. Пад промнямі сонца людзі яшчэ раз прыгледзеліся да сябе, да сваіх аднавяскоўцаў, да таго непаўторнага, такога дарагога ўсім і кожнаму куточка Зямлі, дзе лёс наканаваў ім разам жыць, працаваць, тварыць...

Марыя ШЭІНА,
рэдактар капыльскай раённай газеты «Слава працы».

На здымках: КАМЁНКІ — гаспадары ўзорнай сядзібы; ёсць чаму павучыцца ў Аляксандры Іванаўны БОРШЧ.

Фота Івана ІГНАТЧЫКА.

ВІДАЦЬ, НА ГЭТУ ТЭМУ Я БОЛЬШ ПІСАЦЬ НЕ БУДУ. Яна, вядома, не закрыта, бо з'ява, якая апісваецца, мае працяглы тэрмін у часе. Хоць бы адносна тэрміну аднаго чалавечага жыцця.

Проста неабходна ўмець своечасова ставіць кропку. Можна назваць гэта развітаннем з мінулым. Альбо з ладам жыцця. Альбо — з ідэаламі. Усё будзе правільна. Кожны мае права выбраць блізкае для сябе словазлучэнне. Ад гэтага нічога не зменіцца.

Так ці іначай гэта перажывае кожны. Можа быць, не ўсведамляючы. Але, зноў жа, ад гэтага нічога не мяняецца. У прынцыпе тут гэтак жа, як пры пераходзе чалавека з аднаго ўзросту ў другі. Напрыканцы, з маладосці — у сталасць, ці са сталасці — у старасць. Гэта само па сабе балюча і звязана з псіхалагічным крызісам. Пры змене аднаго ладу жыцця на другі гэта ўдвая, утрая больш балюча. Таму што адбываецца несупадзенне рытму чалавечага жыцця з рытмам жыцця грамадства...

МАЁ МЕРКАВАННЕ

«МЫ ЖДАЛІ ЛЕТА — ПРЫШЛА ЗІМА...»

■

Жыла-была ў горадзе Мінску самая звычайная бабулька. Аднойчы зімой пайшла ў краму. Быў галалёд, бабулька паслізнулася і нармальна ўпала. Дакладней, ненармальна, бо зламала нагу. Добрыя людзі выклікалі «хуткую дапамогу», і бабульку адвезлі ў бальніцу.

Яе прыняў малады хірург, хлопец гадоў дваццаці сямі. Агледзеў і чамусьці пачаў лаяцца. Можна сказаць, крычаў на бедную бабульку: «Чаго цябе, старая, чорт панёс на вуліцу?! Ты мне тут трэба, як леташні снег! Маладых не паспяваем лячыць!» І іншае крычаў малады і энергічны хірург. І словы гаварыў вельмі крыўдныя, проста сказаць, тыя, што звычайна не друкуюць.

А бабулька плакала ды маўчала. Што ж ёй заставалася? Бабулька трапілася сумленная, з тых, што ўсіх прапускаюць наперад. Ёй хуценька налажылі гіпс і кінулі ў палату. Бабулька і там, кажуць, працягвала ціхенька плакаць.

Дзякуй Богу, у яе быў унук, чалавек добры, любіў ён сваю бабулю, дый пры грашах. Унук не стаў лаяцца з хірургам. Ён яму проста даў дваццаць долараў і папрасіў за бабулькай прыгледзець, вылечыць як мае быць і не шкадаваць лекаў. Пасля, абяцаў, дам яшчэ долараў.

Як вы разумееце, адносіны да бабулькі адразу ж змяніліся карэнным чынам. Хірург забягаў ажно па тры разы за дзень. Медсястра літаральна не адыходзіла ад бабулькі (ёй унук заплаціў таксама). Так што ўсё добра, што добра заканчваецца. Адно засмучае: а калі б унука не было, ці быў, але бедны?

Мяне зацікавіў у гэтай гісторыі хірург. Ён — ужо іншае пакаленне. Тое, што выбрала «Пепсі». Прагматыкі, яны ўсё ацэньваюць і ўсяму ведаюць цану. Гэта ўвогуле нядрэнна. Я думаю, што гэта зусім не дасягненне — спяваць ля кастра вольналюбівыя песні, чытаць «самвыдат», марыць пра свабоду, слаба ўяўляючы, што гэта такое — іншы лад жыцця. Гэтым займаліся мы. Сённяшнія дакладна ведаюць, што ідэальнага жыцця не бывае. А калі так, то неабавязкова рабіць яго для ўсіх. Можна толькі для сябе. І гэта правільна, спрачацца няма з чым.

Застаецца толькі высветліць: на якую паліцу пакласці гэтага хірурга? Як спалучыць натуральнае жаданне жыць добра з метадамі ажыццяўлення гэтага жадання? Ці можна высакароднай мэты дабівацца любымі спосабамі? Пытанні такія элементарныя, што нават няёмка. Праўда, як паказвае жыццё, цяжэй за ўсё адказаць на простыя пытанні.

Я не суддзя. Я не маю жадання ні судзіць, ні апраўдваць. Гэта жыццё. Былі адны каштоўнасці, з'явіліся іншыя. Але засталося сумненне, ці сапраўдныя гэта каштоўнасці?

■

Чуткі аб тым, што Васіль Быкаў збіраецца ехаць на нейкі час у адну з заходніх краін, хадзілі ўжо прыкладна тры месяцы таму. Потым «Общая газета» паведаміла: на паўтара года, можа быць, у Швецыю. Нарэшце, кропку паставілі «Навіны»: Быкаў едзе на некалькі месяцаў у Фінляндыю.

Навіну перадавалі з прыдыханнем, падтэкст меўся на ўвазе такі: ну, гэта канец, калі ўжо Быкаў едзе, то...

Уявім, што Норман Мейлер сабраўся ў Швейцарыю. Там ціха, спакойна, горы, чыстае горнае паветра. Хто стане пра гэта пісаць, каго гэта можа зацікавіць?

Вядома, што апошнім часам пісьменнік адчуваў сябе не вельмі добра. Адмаўляўся ад усіх інтэрв'ю. Быў раздражнёны. Яго апошнюю кнігу выдавалі талакой — збор сродкаў аб'явіла «Наша ніва». Для пісьменніка з сусветнай вядомасцю, для неаспрэчнага аўтарытэта еўрапейскага маштабу — гэта прыні[illegible].

Так што ў нас, у параўнанні з Норманам Мейлерам і яго радзімай, сітуацыя крыху іншая. Склалася так, што амаль кожны яркі прадстаўнік нашай нацыянальнасці шукае прызнання за межамі Айчыны. Свае прарокі ёй звычайна не патраба[illegible]ліся. Тая ж Алексіевіч дзве а[illegible] прэміі атрымала не ў Беларусі. У гэтым сэнсе нашы пісьменнікі сапраўды з'яўляюцца «грамадзянамі свету». Ва ўсім астатнім, праўда, яны нічым не адрозніваюцца ад людзей, не абцяжараных ні талентамі, ні нават розумам.

Што значыць Васіль Быкаў для майго пакалення? Ва ўсякім разе, больш, чым проста пісьменнік. Кажучы высокім «штылем», чалавек, які сказаў Праўду. Ён аказаўся [illegible]нікам свайго характару, свайго светапогляду, свайго, нарэшце, жыцця. Прамаўчаць было нельга, сказаць — значыць сапсаваць сабе жыццё. Выйшла так, як павінна было выйсці.

Усе забылі, што ён — стары чалавек, які пражыў складанае і не вельмі салодкае жыццё. Што ён — пісьменнік, чалавек, які піша. Гэтым цікавы астатнім людзям. А для нас ён — прарок.

Для чаго патрэбны пісьменнікі? Каб указваць шлях і адказваць на вечныя пытанні. А мы самі спрабавалі знайсці на іх адказы? А [illegible] праўды нам патрэбны гэтыя адказы? Можа быць, Быкаў нам неабходны быў у такім сэнсе: а во, ёсць ён, няхай у яго баліць душа за нас, няхай ён шукае адказы, а мы тут так, праходзілі міма? І хто будзе замест яго? Хто займе вакантнае месца?

А ці так важна, каб месца прарока было занята? Можа быць, [illegible] ж такі паспрабаваць абысціся без яго?

Васіль Быкаў ёсць каталізатар, без якога хімічная рэакцыя [illegible] пачацца. Не яго віна, што [illegible] аказаліся не той якасці. Рэакцыя пайшла, але вельмі марудна.

■

Зусім нечакана з Амерыкі прыехала старая сяброўка жонкі. [illegible] вучыліся разам на факультэце журналістыкі, таму Марыну я ведаю нядрэнна.

Яна нейкі час працавала ў Беларусі па спецыяльнасці — радыёжурналісткай. Аднойчы паехала адпачываць на поўдзень, там пазнаёмілася з адэсітам, будучым мужам і бацькам сваіх дваіх дзяцей. Гісторыя даволі звычайная. Праўда, потым яна развівалася не зусім традыцыйна. Навапечаная сям'я эмігравала ў Амерыку. Гэта было [illegible]

[illegible] дапамогі ў яе не было, яны з братам раслі без бацькі — у дваццаць гадоў Марына дакладна ведала, што спадзявацца можа толькі на сябе. Аказалася, Амерыцы патрэбны якраз такія. Марына там не згубілася. Як гаворыцца, прыняла правілы гульні, ёй, увогуле, знаёмыя.

Марына пры гэтым атрымлівае нямнога — тысячу долараў у месяц. Амаль усе яны ідуць на аплату арэнды кватэры — уласны дом у Амерыцы ёсць мара рэальная, але часта на ўсё жыццё. Сярэдні клас, да якога можна аднесці сям'ю Марыны, жыве цяжка, вельмі шмат працуе, каб толькі ўтрымацца на дасягнутым узроўні. Гэта да пытання аб амерыканскім дабрабыце і ледзь не пагалоўным багацці амерыканцаў. Ісціна простая: хто як працуе, той так і мае.

Ісціна простая, але нам, шчыра кажучы, не вельмі блізкая. Я разумею: розныя менталітэты. Яшчэ з савецкіх часоў мы памятаем знакаміты выраз: «Табе што, больш за ўсіх трэба?» У лепшым выпадку, на чалавека, які шмат працуе, глядзелі, бы на дзівака ці хворага, у горшым — аднагалосна вырашалі: выслужваецца. У вялікай ступені гэта захавалася.

Тлумачаць традыцыйна: мала плацяць. Зразумела, у беларуса шанцаў стаць багатым, мець зарплату, адэкватную якасці сваёй працы, непараўнальна менш, чым у амерыканца. Не тая ў нас сітуацыя, не тыя законы, не той маральны клімат.

Гэта ўсё так. З іншага боку, калі ў нас ёсць грошы, мы стараемся купіць тэлевізар «Філіпс» ці «Соні», а не «Гарызонт». Давайце глядзець праўдзе ў вочы: калі продаж партыі трактароў «Беларусь» у слабаразвітую азіяцкую краіну лічыцца вялікай перамогай, то якога ўзроўню жыцця мы заслугоўваем? Законы жыцця людзей аднолькавыя і ў Амерыцы, і ў Беларусі — атрымаць можна толькі тое, што зарабіў.

Але як цяжка прызвычаіцца да гэтай таксама элементарнай думкі...

Калі я чую гэта — мала плацяць, — ледзь стрымліваюся ад пытання: а ты большага заслужыў (-ла)? Плаціць толькі за тое, што ты ёсць і хочаш есці, — па-мойму, такой магчымасці мы будзем пазбаўлены яшчэ доўга-доўга.

Мы — непапраўныя ідэалісты. Але, я думаю, прыйшоў час, калі з ідэаламі трэба развітацца назаўсёды. Я не кажу — з усімі. Хоць бы з некаторымі, асабліва шкоднымі ў нашым жабрацкім становішчы.

Сяргей ШАЎЦОЎ.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

БЕЛАРУСКІЯ НАСТАЎНІКІ АТРЫМЛІВАЮЦЬ ГРОШЫ ЗА ВОДПУСК БЕЗ ЗРЫВАЎ

Як паведамілі карэспандэнту «Звязды», запазычанасць па выплаце заработнай платы ў сферы адукацыі за апошні месяц значна паменшылася і складае зараз каля 4,4 мільярда рублёў. Найбольш доўгу «вісіць» на Гомельшчыне, астатнія рэгіёны разлічваюцца з настаўнікамі своечасова. Прынамсі зараз. Ды і доўг Гомельшчыны, як лічаць спецыялісты, хутка павінен зменшыцца. Мяркуецца, што ўжо да канца тыдня настаўнікам вобласці выплацяць неабходныя сумы.

У сёлетнім годзе сітуацыя з выплатамі заробкаў педагогам значна палепшылася, і пакуль абвальнага росту запазычанасці не чакаецца. Больш таго, сёлета грошы за водпуск настаўнікі атрымліваюць поўнасцю, а не часткамі, як раней.

Мікалай ЛІТВІНАЎ

Малюнак Леаніда РАЗЛАДАВА.

— А дзе ж вы гэтую люстру павесіце, — цікаўлюся ў пераможцы звяздоўскай латарэі сярод падпісчыкаў Міхаіла Балаша.

— У хаце, зразумела, не пуста, — адказвае ён, — але для такога памятнага прыза месца знойдзем самае прыкметнае.

Хата, дзе жыве Міхаіл Балаш, дыхтоўная, як і ў большасці яго землякоў з вёскі Буйкі, што на Мядзельшчыне. Як і многія суседзі, Міхаіл штодзень дастае з паштовай скрыні газету «Звязда», якую выпісвае ўжо шмат гадоў. Кожны падпісчык знаходзіць у нашай газеце нешта асаблівае, патрэбнае яму, каб задаволіць сваю цікавасць да падзей у свеце і ў нашай краіне, ды інфармацыю сацыяльнага характару. Да апошняй Міхаіл адносіць публікацыі рэкламнай старонкі «Кірмаш», і гэта зразумела, бо ён прыватны прадпрымальнік. Дзе ж яшчэ, як не ў «Кірмашы», можна атрымаць самую свежую інфармацыю аб куплі і продажы, аб кантрактах, аб новых таварах і паслугах?

Ладзяцца справы ў Міхаіла не без дапамогі звяздоўскай рэкламнай старонкі. З газетай «Звязда» звязаны і яго другі ў жыцці выйгрыш. Па словах нашага падпісчыка, на латарэю яму ніколі не шанцавала: толькі калісьці выйграў адзін рубель.

Што ж, на гэты раз зорка ўдачы ўсміхнулася яму больш прыветна!

Яўген ПЯСЕЦКІ.

НА ЗДЫМКУ: Міхаіл БАЛАШ збірае люстру «Марс» Лідскага завода электравырабаў.

САДРУЖНАСЦЬ

ЧАМУ МІНСК НЕ СТАЎ УСХОДНЕЕЎРАПЕЙСКІМ БРУСЕЛЕМ

Многія звярнулі ўвагу на тое, як шырока, падрабязна і часта асвятляюцца ў расійскіх сродках масавай інфармацыі паездкі па прасторах СНД новага выканаўчага сакратара Садружнасці Барыса Беразоўскага. Папярэднік сп. Беразоўскага на гэтай пасадзе, Іван Каратчэня, такой пільнай увагі да сваёй асобы не ўдастойваўся, бадай, ні разу за шэсць з паловай гадоў.

І справа зусім не ў тым, што дыпламатычныя міратворчыя намаганні Барыса Беразоўскага вызначаюцца адрознай ад намаганняў яго папярэдніка накіраванасцю ці выніковасцю. Іван Каратчэня гэтак жа часта бываў у канфліктных рэгіёнах, часта сустракаўся з лідэрамі краін Садружнасці. Але «заўважалі» гэта ў лепшым выпадку СМІ тых краін, якія ён наведваў, ды яшчэ беларускія журналісты.

Да падобных заяў, якія прыкметна закранаюць нацыянальныя пачуцці грамадзян новых незалежных дзяржаў, у Маскве ставяцца па старой савецкай завядзёнцы — проста не жадаюць гэту праблему заўважаць.

І новы выканаўчы сакратар, мяркуючы па некаторых яго апошніх кроках, таксама ўспрымае такі падыход як зусім натуральны і апраўданы. Прынамсі, жаданне Беразоўскага перавесці частку апарату выканкама СНД у зручнае асабіста для сябе Падмаскоўе — праява менавіта такога старога імперскага падыходу. Беларускія ўлады нарэшце заўважылі небяспеку буйнога знешнепалітычнага паражэння і адназначна негатыўна адрэагавалі на фактычную спробу пераносу сталіцы СНД з Мінска ў Маскву. Хоць небяспека гэта ўзнікла яшчэ тады, калі Іван Каратчэня быў зняты з пасады, а на яго месца прызначылі палітыка і прадстаўніка расійскай алігархіі, які (гэта было ўжо тады ўсім зразумела) зусім не збіраецца пастаянна жыць у чужым і правінцыяльным для яго Мінску, да таго ж далёкім ад яго прыбытковага бізнесу.

Увогуле, Беларусь за мінулыя шэсць з паловай гадоў недаравальна ўпусціла свой шанц на тое, каб стаць рэальным цэнтрам рэгіянальнай інтэграцыі. (А гэта абяцала і знешнепалітычныя дывідэнды, і шчодрыя фінансавыя ўліванні, і імклівае развіццё транспартнай, інфармацыйнай, фінансавай інфраструктуры).

У снежні 1991 года Мінск зусім не выпадкова быў выбраны цэнтрам Садружнасці. Былыя рэспублікі СССР імкліва развітваліся з імперскім мінулым — Масква не надавалася на ролю сталіцы новай супольнасці. Кіеў, як сапернік Масквы, таксама быў не лепшым кандыдатам. Лідэры саюзных рэспублік улічылі еўрапейскі вопыт: у свой час там таксама стаяла такая ж праблема. І ў выніку буйныя еўрапейскія дзяржавы, якія здаўна сапернічалі адна з адной за лідэрства на кантыненце, у імя згоды пайшлі на кампраміс: кіруючыя органы Еўрапейскага Саюза былі размешчаны ў Брусэлі — сталіцы адной з самых маленькіх еўрапейскіх краін, якая ніколі не прэтэндавала на першыя ролі ў сусветнай палітыцы. Дарэчы, гэта дало магутны штуршок усёй бельгійскай эканоміцы, а Брусельператварыла ў адзін з самых уплывовых цэнтраў міжнароднай палітыкі.

Беларускае кіраўніцтва мела шанц улічыць гэты вопыт. Калі б на пачатковым этапе (найперш у 1992—1993 гадах) тагачаснае беларускае кіраўніцтва сумесна з кіраўніцтвам СНД праявілі належную настойлівасць і паслядоўнасць — вельмі магчыма, што і штаб-кватэра Садружнасці, і Мінск у цэлым выглядалі б зусім па-іншаму. І нікому б не магла прыйсці ў галаву думка, што можа быць інакш і што пасля ўсіх прыкладзеных намаганняў магчыма пазбавіць Мінск гэтай ролі.

Страчана пакуль не ўсё. Пункт прынятага ў 1991 годзе Статута Садружнасці, паводле якога ў Мінску размешчаны каардынуючыя органы СНД, адмяніць або перагледзець надзвычай складана. Ніякія распараджэнні Беразоўскага зрабіць гэта не здольныя: патрэбна воля кіраўнікоў краін Садружнасці. У канчатковым выніку — патрэбна згода беларускага прэзідэнта, бо наўрад ці хто-небудзь з адзінаццаці яго калег наважыцца ўзнімаць гэтае пытанне, якое закранае прэстыж Беларусі і можа самым непасрэдным чынам паўплываць на развіццё двухбаковых адносінаў.

Такім чынам, справа зноў, як і шэсць гадоў таму, упіраецца ў тое, каб Мінск праявіў цвёрдасць і паслядоўнасць, дамагаючыся, каб палітыкі іншых дзяржаў (у тым ліку і новы выканаўчы сакратар СНД) выканалі калектыўную волю прэзідэнтаў.

Валянцін ЖДАНКО.

Старонка Паўла Глобы

6 чэрвеня, субота

РЭКАМЕНДАЦЫІ. Дзень лёгкі, радасны, не перанапружвайцеся. Не карысць будуць розныя сустрэчы, абмен інфармацыяй. Не рэкамендуецца рабіць важныя пакупкі, адпраўляцца ў далёкія паездкі. [illegible]

МЕДЫЦЫНА. [illegible] лёгкіх, бронхаў, насаглоткі.

Падрыхтавана да друку спецыяльна для «Звязды» астралагічным цэнтрам «АРБА».

СЁННЯ

МЕСЯЦ

Першая квадра 2 чэрвеня

З 15.34 — 12-ыя месяцавыя суткі.

Месяц — у сузор'і Шаляў.

ІМЯНІНЫ

ПР. Міхаіла, Ляонція

К. Баніфацыя, Багуміла

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы захаваецца пераменная воблачнасць, месцамі па Віцебскай, Магілёўскай і Гомельскай абласцях пройдуць кароткачасовыя дажджы, навальніцы. Тэмпература паветра ў Віцебску — 20—22, Гродне, Мінску, Магілёве — 21—23, Гомелі — 22—24, Брэсце — 23—25 градусаў цяпла.

У наступныя двое сутак пераважна без ападкаў, толькі 6-га ўначы па ўсходу пройдуць кароткачасовыя дажджы. Тэмпература 6-га ўначы — 7—12, удзень — 20—25; 7-га ўначы — 11—16, удзень — 23—28, па захаду да 30 градусаў вышэй нуля.

НАЗНАЧАНЫ ПАСЛЫ БЕЛАРУСІ Ў ЮГАСЛАВІІ І ЕГІПЦЕ

Указам кіраўніка беларускай дзяржавы Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Саюзнай Рэспубліцы Югаславіі назначаны Валерый Анатольевіч Брылёў.

В.А.Брылёў нарадзіўся ў 1959 годзе ў г.Гомелі. У 1981 г. закончыў Беларускі політэхнічны інстытут. На дыпламатычнай рабоце — з 1992 года. З сакавіка 1997 года — саветнік Пасольства Рэспублікі Беларусь у Саюзнай Рэспубліцы Югаславіі, Часовы Павераны ў справах Рэспублікі Беларусь у Саюзнай Рэспубліцы Югаславіі.

Указам кіраўніка дзяржавы Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Арабскай Рэспубліцы Егіпет назначаны Ігар Аляксандравіч Ляшчэня.

І.А.Ляшчэня нарадзіўся ў 1967 годзе ў г.Жодзіне Мінскай вобласці. У 1991 годзе закончыў Маскоўскі дзяржаўны інстытут міжнародных адносінаў. На дыпламатычнай рабоце — з 1991 года. З 1997 года — саветнік Пасольства Рэспублікі Беларусь у Арабскай Рэспубліцы Егіпет, Часовы Паверaны ў справах Рэспублікі Беларусь у АРЭ.

БЕЛТА.

Барацьба за мінскую прапіску штаб-кватэры СНД пачалася

Учора на брыфінгу у МЗС Беларусі першы намеснік міністра Сяргей Мартынаў выказаў нездаволенасць нечаканымі закулiснымі дзеяннямі выканаўчага сакаратара СНД Барыса Беразоўскага па пераводу часткі сакратарыяту Садружнасці з Мінска.

Можна сказаць, што вуснамі С. Мартынава ўлады Беларусі выказалі першае і адносна моцнае папярэджанне амбіцыйнаму палітыку, прыхільніку нестандартных рашэнняў складаных праблем і лёгкаму на пад'ём новаму выратавальніку СНД яго замахам на мінскую прапіску штаб-кватэры СНД. Пра тое, што Б. Беразоўскі зрабіў на гэты конт пэўныя захады, афіцыйны Мінск даведаўся па сваіх каналах. Гэта навіна, відаць, для яго была нечым накшталт халоднага душа. Бо ў час нядаўняга візіту Б. Беразоўскага ў нашу сталіцу (мяркую па афіцыйных крыніцах інфармацыі), размова аб падобнай рэарганізацыі не ішла. А ідэя новага кіраўніка сакратарыята прызначыць Івана Каратчэню сваім першым намеснікам нават выклікала эйфарыю ў пэўнай часткі кіраўніцтва Беларусі. Мінск тады задаволіла і супакоіла тое, што Б. Беразоўскі будзе да нас наведвацца час ад часу, а ўсе СНДэўскія справы па-ранейшаму будуць вырашацца ў беларускай сталіцы.

Аднак Б. Беразоўскі аказаўся не такім простым, як можа здацца на першы погляд. Калі меркаваць па яго тэлевізійных выступленнях, Барыс Абрамавіч заўсёды мякка сцеле. Гэта ў Мінску добра ведаюць. І каб потым не давялося на жорсткім спаць, С. Мартынаў быў вымушаны прыняць прэвентыўныя меры і нагадаць непаседліваму Б. Беразоўскаму межы яго кампетэнцыі як выканаўчага сакратара СНД. Усялякае драбленне яго апарату, а тым больш перавод часткі ў Маскву для зручнасці Б. Беразоўскага уступае ў супярэчнасць з пагадненнем аб СНД, адзначыў С. Мартынаў.

Зразумела, падобнымі ўшчуваннямі новага выканаўчага сакратара наўрад ці ўдасца пераканаць. Таму ўзнікшая праблема цэласнасці штаб-кватэры СНД і захавання яе ў Мінску будзе абмяркоўвацца ў час візіту прэм'ер-міністра Сяргея Кірыенкі ў Беларусь. Яго ў нашай сталіцы чакаюць 10 чэрвеня. Кіраўнік расійскага ўрада прыме ўдзел у рабоце Выканкома Саюза Беларусі і Расіі.

Пазіцыя беларускага ўрада на маючых адбыцца перагаворах з С. Кірыенкам знаходзіцца яшчэ ў стадыі фарміравання. Але С. Мартынаў не выключае таго, што лёс штаб-кватэры СНД у Мінску будзе адным з пытанняў на сустрэчы з прэм'ерам Расіі.

С. Мартынаў паведаміў некаторыя падрабязнасці будучага афіцыйнага візіту А. Лукашэнкі ў Егіпет, які пачнецца ў сярэдзіне чэрвеня г.г. Праграмай візіту прадугледжаны перагаворы з прэзідэнтам АРЭ Хосні Мубаракам, старшынёй парламента гэтай дзяржавы, генеральным сакратаром Лігі арабскіх краін, іншымі афіцыйнымі асобамі, прадстаўнікамі дзелавых колаў.

Да падпісання рыхтуецца значная колькасць афіцыйных дакументаў. На ўзроўні кіраўнікоў дзяржаў будзе падпісана, напрыклад, пагадненне аб асновах адносінаў супрацоўніцтва паміж Беларуссю і Егіптам. Мяркуецца таксама падпісанне шэрагу міжурадавых пагадненняў эканамічнага характару: аб гандлёвым супрацоўніцтве, пазбяганні двайнога падаткаабкладання, рэгулярных паветраных перавозках, сумесных будаўніча-тэхнічных праектах.

Акрамя гэтага будуць падпісаны міжведамасныя пагадненні, у прыватнасці, у галіне адукацыі, супрацоўніцтва гандлёва-прамысловых палат, заснавання сяброўскіх адносінаў паміж Мінскам і Каірам.

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

ТОЛЬКІ ФАКТ

- Брытанскім вучоным удалося выявіць ген, які **засцерагае курцоў** ад развіцця рака лёгкіх. Адкрыццё гэтага гена можа дазволіць стварыць эфектыўныя лекі ад цяжкага захворвання.
- Сёння ў рэспубліцы **2,8 мільёна сем'яў,** у 57 працэнтаў якіх выхоўваюцца дзеці да 17 гадоў. Звыш ста тысяч сем'яў — шматдзетныя, 360 тысяч — няпоўныя.
- Незвычайны прагноз апублікаваў аўтарытэтны брытанскі «Брыціш Медзікал Джорнал». Паводле яго, **у бліжэйшай будучыні** ад той або іншай формы алергіі будзе пакутаваць кожны другі жыхар нашай планеты.

ВІНШАВАННІ

Дарагіх дачушак ***Танечку і Ірынку СТАНКЕВІЧ*** *з г. Стоўбцаў віншуем з днём нараджэння. Жадаем моцнага здароўя, радасці, шчасця, поспехаў у вучобе, заўжды бадзёрага настрою.*

Бацькі.

Віншуем з днём нараджэння і заканчэннем школы ***Ігара МАНКЕВІЧА*** *з Шаркаўшчыны. Жадаем здароўя і ўсяго добрага.*

Баба, дзед, цёця Рая, Дзіма.

Дарагая сястрычка ***Тамара Міхайлаўна ВАНЧУК*** *з г. Дзятлава. Віншуем цябе з днём нараджэння. Жадаем моцнага здароўя, шчасця, поспехаў у працы, быць заўсёды вясёлай.*

Сёстры Ала і Фаіна з сем'ямі. г. Валожын.

Сардэчна віншуем з 55-годдзем ***Галіну Іванаўну ГРЫНЕВІЧ*** *з в. Гагарына Навагрудскага раёна. Жадаем здароўя моцнага, шчасця вялікага, дабра бясконцага.*

Муж, дзеці, унукі.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Панядзелак, 8 чэрвеня

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00 Рэзананс.
8.53 Выпускны экзамен па матэматыцы за курс базавай школы.
9.00 Тэлебарометр.
9.15 «Сёння з вамі...» Мастак Рыгор Несцераў.
9.50 Прэм'ера песні.
10.05 «Я малюю».
12.20 Здароўе. Ці ўсё мы ведаем пра ваду?
10.50 «Справы судзейскія». Тэлесерыял.
11.40 Абібок.
12.10 Тэленавігатар.
12.25 Іграе ансамбль старадаўняй музыкі. «Кантабіле».
13.00 Навіны.
13.15 «Дзяржаўная граніца». Фільм 6-ы «За парогам Перамогі».
14.25 Музычны антракт.
14.35 Параграф. Перадача для беспрацоўных.
15.00 Навіны.
15.15 Відэакурс французскай мовы.
15.45 Спажывецкая карзінка. Сацыяльна-эканамічная праграма.
16.00 «Мая Радзіма — Навагрудак». Тэленарыс пра беларускую інтэлігенцыю ў г. Санкт-Пецярбургу.
16.30 Рэгіён. Перадача з Магілёва.
17.00 «Беларусь — мая песня». Самадзейны спявак і кампазітар Віктар Шалкевіч.
17.30 Госці ў дом. Да Дня незалежнасці Расіі.
18.00 Навіны (з сурдаперакладам).
18.20 «Справы судзейскія».
19.15 Беларускі хіт-парад.
19.20 «Сёння з вамі...» Старшыня Карэліцкага райвыканкама Іван Шматко.
20.00 «Марскі бой». Тэлелато.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Панядзелак з «Хрыстафорам».
22.15 Фільмы нашай памяці. «Сувораў» («Масфільм»).
24.00 Трэці тайм.
0.30 Навіны.
0.45 «Футбол-98. На шляху да чэмпіяната свету». 12-я серыя.

ГРТ

17.00 Навіны.
17.20 «Ракавая спадчына».
18.00 Надвор'е.
18.05 Гадзіна пік.
18.30 Адгадай мелодыю.
19.00 Праграма «Мы».
19.45 Добрай ночы, малышы!.
20.00 Час.
20.40 Легендарны серыял «Горац».
21.55 Моніка Віці ў фільме Мікеланджэла Антаніоні «Прыгода».
0.30 Праграма перадач.

Расія

13.00 Весткі.
13.35 «Венецыя зімой». Тэлесерыял (Францыя). 1-я серыя.
14.30 «Маленькі бадзяга». Тэлесерыял.
14.55 «Ключ». Мультфільм.
15.55 Надвор'е.
16.35 Дак. экран. «Я — ваенны».
17.00 Красворд.
17.30 Іранічны дэтэктыў «А ці быў Кароцін». 1-я серыя.
19.25 Падрабязнасці.
19.45 «Санта-Барбара».
20.45 Джон Траволта ў дэтэктыве «Пракол» (ЗША).
23.05 Дзяжурная часць.
23.20 Бэзавы туман.
0.00 Аўташоу.
0.30 Надвор'е.

Культура

7.05, 13.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
7.25 «Маскоўскія пенаты». Браты Булгакавы.
7.50 «Айбаліт». Мультфільм. 1984 г.
9.00, 11.00, 15.00, 17.00 Навіны.
9.05 Кніжная скарбніца.
9.20 Пецярбургскі гурмэ.
9.35 Кансіліум.
10.05 «Куміры». С. Макавецкі.
10.30 «Парадоксы гісторыі». «Апошні пагадзіншчык».
11.05 Водгукі мая.
11.35 Л. Зорын. «Варшаўская мелодыя». Спектакль тэатра імя Яўг. Вахтангава. Частка 1-я.
13.15 «Варшаўская мелодыя». Частка 2-я.
14.00 Без візы.
14.15 Дзіцячы свет.
14.45 Разам з Фафалем.
15.05 Да юбілея вялікага паэта. А. С. Пушкін. «Пікавая дама». Частка 1-я.
15.35 «Тэатр аднаго мастака». В. Бубнова.
15.55 «Лукамор'е».
16.15 Бачу цэль!
16.45 Камп'ютэр.
17.05 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.10 Міжнародны агляд.
17.50 Скарбы Пецярбурга.
18.10 «Дакумент-панарама». «Правілы гульні», «Эра Зіганшына. Эмігранты».
18.55 «Крэйслерыяна камернага аркестра «Масковія».
19.20 Цуд-казка.
19.50 «Паэтычныя пазванкі». Аўтарская праграма А. Сіманава.
20.05 Майстар.
20.45 Пасля навін...
21.05 «Вецер у спіну». Маст. фільм. 6-я серыя.
21.50 Ія Савіна.
22.50 Запаліце свечкі.
23.20 Праграма перадач.

НТБ

5.00 «Сёння раніцай».
7.40 «Дзяржаўная граніца». Фільм 3-ці. «Усходні рубеж».
9.10 Учора ў «Выніках».
10.10 «Усяго» з Віктарам Шандаровічам.
10.25 Вынікі.
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.25 «Варыянт Амега». Частка 5-я.
13.15 «Каханне і тайны Сансет Біч». 134-я серыя.
14.00 Дыстанцыя.
15.20 «Вуліца Сезам».
15.50 «Чалавек-павук». 6-я серыя (ЗША).
16.15 «Тарзан». 6-я серыя (ЗША).
17.05 Крымінал.
17.15 У запас.
17.25 «Самыя гучныя злачынствы XX стагоддзя». «Дональд Х'юм і справа Сэці» (Вялікабрытанія).
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.00 Камедыя жахаў «Зубасцікі». Фільм 2-гі (ЗША).
20.40 Праграма на біс. «Лялькі».
21.50 «Дзяржаўная граніца». Фільм 3-ці. «Усходні рубеж».
23.15 Сённячка.
23.45 Сёння апоўначы.

8-ы канал

18.00 Праграма Кенета Копланда.
18.30 «Свавольнікі».
18.45 Шматсерыйны фільм «Расія маладая», 1-я серыя.
20.00 Аэробіка «Новы Эдэм».
20.30 Мульт-планета.
20.40 Аўтамабілі і запчасткі.
20.45 Музыка на тэлеканале.
21.45 Медыцына і здароўе.
22.00 Жан-Поль Бельмандо ў маст. фільме «Прафесіянал».

Аўторак, 9 чэрвеня

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00 Навіны.
8.15 «Сёння з вамі...» Старшыня Карэліцкага райвыканкама Іван Шматко.
8.53 Выпускны экзамен па беларускай і рускай мовах за курс сярэдняй школы.
9.00 Спажывецкая карзінка.
9.15 Мультфільм.
9.40 «Інтэграцыя-еўрастыль».
10.10 «Запрашае БДУ». Дзень адкрытых дзвярэй у галоўнай навучальнай установе краіны.
10.40 Тураб'ектыў.
11.05 «А ў Слоніме — прэм'ера». Тэленарыс.
11.35 Чацвёртае вымярэнне. Спецыяльны выпуск да Дня аховы навакольнага асяроддзя.
12.00 Госці ў дом.
12.25 Акалада.
13.00 Навіны.
13.15 В. Іпатава. «Агонь у жылах крэмня». Тэлеспектакль.
14.25 Аўта-парк.
14.35 «Макаёнка, 9». Па пісьмах гледачоў.
15.00 Навіны.
15.15 «Блакітны кубак». Фільм для дзяцей.
16.10 Пеўчае поле. Пятае харавое свята школ г. Мінска.
16.30 Урокі Наталлі Наважылавай.
17.00 Гісторыя ў асобах. «Ля берага човен чакае мяне».
17.25 Шматгалоссе. Народы Беларусі: гісторыя, культура, быт.
17.55 Футбол. «Тарпеда» (Мінск)—«Дынама» (Брэст). У перапынку (18.45) — Навіны.
19.55 Беларускі хіт-парад.
20.00 «Сёння з вамі...» Дырэктар доследнага вытворчага гандлёвага прадпрыемства «Малочная кухня «Татошка», старшыня Савета жанчын г. Мінска Таісія Пужэвіч.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 «Смяяцца — не грэх».
22.15 «Астравы на далёкіх азёрах». Маст. фільм БТ.
22.50 Навіны.
23.05 Міжнародныя спартыўныя навіны.
23.25 Гандбол. Чэмпіянат Еўропы. Мужчыны.
0.35 «Футбол-98. На шляху да чэмпіянату свету».

ГРТ

8.00, 11.00 (з сурдаперакладам), **14.00** (з сурдаперакладам), **17.00, 23.05** Навіны.
8.15 «Ракавая спадчына».
9.00 Праграма У. Познера «Мы».
9.45 Смехапанарама.
10.20 Хатняя бібліятэка.
10.30 Адгадай мелодыю.
11.15 Праграма «Разам».
14.20 Мультсерыял «Мой хатні дракон».
14.55 Шчаслівы выпадак.
15.40 Серыял «Пячора залатой ружы».
16.10 ...Да шаснаццаці і старэй.
16.30 Вакол свету.
17.20 «Ракавая спадчына».
18.00 Надвор'е.
18.05 Гадзіна пік.
18.30 Адгадай мелодыю.
19.00 Тэма.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Гістарычны фільм «Маладая Кацярына». 1-я серыя.
22.35 Генрыета Яноўская ў серыі «Жыццё славутых людзей».
23.15 Праграма перадач.

Расія

13.00 Весткі.
13.35 «Венецыя зімой». Тэлесерыял (Францыя).
14.20 «Маленькі бадзяга». Тэлесерыял.
14.50 Вашы любімыя мелодыі.
15.10 «Зачараваны хлопчык». Мультфільм.
15.55 Надвор'е.
16.30 Дак. экран. «Я — танцоўшчыца».
16.55 На дарогах Расіі.
17.10 Каханне з першага погляду.
17.40 «А ці быў Кароцін». Маст. фільм. 2-я серыя.
19.25 Падрабязнасці.
19.45 Турнір па боксу на кубак «Карона-Экстра».
21.50 «Псі фактар». Тэлесерыял (ЗША).
23.05 Дзяжурная часць.
23.20 Парад, прысвечаны адкрыццю чэмпіянату па футболу. Перадача з Парыжа.
1.45 Надвор'е.

Культура

7.05, 13.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
7.25 «Дакумент-панарама».
8.10 С. Злотнікаў. «Усё будзе добра». Тэлеспектакль.
8.50 Скарбы Пецярбурга.
9.00, 11.00, 15.00, 17.00 Навіны.
9.05 «Вецер у спіну». 6-я серыя.
9.50 Ія Савіна.
10.50 Музычны экспромт.
11.05 «Авангард». Авангарднае мастацтва ў Пецярбургу.
11.20 Лірыка А. С. Пушкіна. Чытае І. Драўноў.
11.35 «Пакінутая». Тэлеспектакль.
12.15 Паклоннікам Тэрпсіхоры.
12.25 «Усё ператвараецца ў вершы». Б. Захадзер.
12.50 Без візы.
13.15 Тэатр. Музыка. Акцёр.
14.10 Мастак Фёдар Канстанцінаў.
14.15 «Я садоўнікам нарадзіўся».
14.30 Ноу хау.
14.45 Разам з Фафалем.
15.05 А. С. Пушкін. «Пікавая дама». Частка 2-я.
15.35 Іканапісец А. Запруднаў.
15.50 «Лукамор'е».
16.10 Бульвар Германія.
16.45 Камп'ютэр.
17.05 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.10 «Гарызонт». Напамін у стылі рэтра».
17.25 Кіно плюс.
18.05 «Дакумент-анталогія». Памяці Анатоля Домана.
18.55 Канцэрт аркестра «Філармонія нацый». Дырыжор Ю. Франц.
19.50 Цуд-казка.
20.05 «Пакуль любяць і помняць». А. Вярэйскі.
20.45 Пасля навін...
21.05 «Вецер у спіну». 7-я серыя.
21.50 Спявае Д. Хварастоўскі.
22.10 І. Бунін. «У адной знаёмай вуліцы». Прэм'ера.
22.30 Джазафрэнія.
23.20 Праграма перадач.

НТБ

5.00 «Сёння раніцай».
7.40 «Дзяржаўная граніца». Фільм 3-ці.
9.15 «Самая прыгожая ноч» (Іспанія).
10.40 Прыгоды барона Мюнхгаўзена».
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.25 «Варыянт «Амега». Частка 6-я.
13.15 «Каханне і тайны Сансет Біч».
14.00 Футбольны клуб на чэмпіянаце свету.
15.20 «Вуліца Сезам».
15.50 Мультсерыял «Чалавек-павук». 7-я серыя (ЗША).
16.15 «Тарзан». 7-я серыя.
17.05 Крымінал.
17.15 У запас.
17.25 «Самыя гучныя злачынствы XX стагоддзя». «Джон Дафі. Забойца на чыгунцы».
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.00 Прыгодніцкая камедыя «Дыпламатычны багаж» (Францыя).
21.50 «Дзяржаўная граніца». «Усходні рубеж».
23.10 Сённячка.
23.45 Сёння апоўначы.
0.10 Дарагі містэр цуд» (Аргенціна).

8-ы канал

18.00 Праграма Кенета Копланда.
18.30 «Свавольнікі».
18.45 «Расія маладая», 2-я серыя «Мужанне».
20.00 Музычная праграма.
20.30 Мульт-планета.
20.40 Адпачынак і турызм.
20.45 Серыял «Пяскі часу».
21.45 Тэлемагазін.
22.00 Мікі Рурк у маст. фільме «Адхадная малітва».

(Заканчэнне на 4-й стар.)

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.)

Серада, 10 чэрвеня

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00 Навіны.
8.15 «Сёння з вамі...».
8.53 Выпускны экзамен па матэматыцы за курс базавай школы.
9.00 Спажывецкая карзінка.
9.15 Мультфільм.
9.35 Тэлевізійны Дом кіно.
10.00 Народы Беларусі: гісторыя, культура, быт.
10.35 «Справы судзейскія». Тэлесерыял.
11.25 Відзьма-нявідзьма.
12.25 «А музыка гучыць...» Песні Эдуарда Ханка.
13.00 Навіны.
13.15 «Дзяржаўная граніца». Маст. фільм. Фільм 7-ы.
14.20 «Зорная ростань» у гасцях у Гродзенскага вучылішча мастацтваў.
15.00 Навіны.
15.15 Відэакурс французскай мовы.
15.45 «5х5». Праграма для старшакласнікаў.
16.15 «Віртуозы». Тэленарыс аб хірургах абдамінальнага аддзялення НДІ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі.
16.30 Бокс. Міжнародны турнір памяці Віктара Вусава.
17.00 «Далёкая, блізкая». Дак. фільм.
17.30 Лёс мой і надзея.
18.00 Навіны.
18.29 «Справы судзейскія».
19.10 Беларускі хіт-парад.
19.15 «Сёння з вамі...» Прэзідэнт Беларускай асацыяцыі стаматолагаў прафесар Эдуард Мельнічэнка.
19.55 Каралеўскае паляванне.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 «Смяяцца -- не грэх».
22.15 Л. Філатаў і Т. Друбіч у маст. фільме «Выбраныя». 1-я серыя.
23.25 Навіны.
23.40 Цёмны пакой. «Праўдзіва».
0.05 Гандбол. Чэмпіянат Еўропы. 1/2 фіналу.

ГРТ

8.00, 11.00 (з сурдаперакладам), 14.00 (з сурдаперакладам), 17.00, 0.20 Навіны.
8.15 «Ракавая спадчына».
9.05 Тэма.
9.50 У свеце жывёл.
10.30 Адгадай мелодыю.
11.15 Праграма «Разам».
14.20 Мультсерыял «Мой хатні дракон».
14.45 Класная кампанія.
15.15 Покліч джунгляў.
15.40 Серыял «Пячора Залатой ружы».
16.10 ...Да шаснаццаці і старэй.
16.30 Вакол свету.
17.20 «Ракавая спадчына».
18.05 Надвор'е.
18.10 Гадзіна пік.
18.35 Адгадай мелодыю.
19.10 Чалавек і закон.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Фільм «Маладая Кацярына». 2-я серыя.
22.35 «Чарнаморскія піраты XX стагоддзя».
23.20 Футбол. Чэмпіянат свету. Зборная Марока--зборная Нарвегіі.
1.25 Праграма перадач.

Расія

6.30, 10.00, 16.00, 20.30, 22.45 Весткі.
7.00 Дзяжурная часць.
7.15 Тавары -- поштай.
7.20 Медыцынскі веснік.
7.30 Грошы.
7.45 Графаман.
7.55 Праваслаўны каляндар.
8.00 «Гарадок».
8.25 «Брадвей нашага юнацтва».
8.55 Фестываль «Кінатаўр».
9.10 Кручкова і Казакоў у маст. фільме «Ваяўніца».
13.30 «Венецыя зімой». Тэлесерыял.
14.15 «Маленькі бадзяга». Тэлесерыял.
14.40 Парад, прысвечаны адкрыццю чэмпіянату свету па футболу.
17.40 Цырымонія адкрыцця чэмпіянату свету па футболу 1998 года. Трансляцыя з Парыжа.
18.20 Футбол. Чэмпіянат свету. Бразілія--Шатландыя
20.55 Падрабязнасці.
21.10 Эстрадна-цыркавое шоу «Гараскоп Кінатаўра».
22.10 Дзённік чэмпіянату свету па футболу.
23.05 Дзяжурная часць.
23.20 Жывая калекцыя.
0.15 Надвор'е.

Культура

7.00 Праграма перадач.
7.05, 13.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
7.20 Надвор'е.
7.25 «Маскоўскія пенаты».
7.45 «Дакумент-анталогія».
8.30 «Ён быў забаўным». Лоранс Аліўе. Частка 1-я.
9.00, 11.00, 15.00, 17.00 Навіны..
9.05 «Вецер у спіну». 7-я серыя.
9.50 У свеце вобразаў. Рэзо Габрыядзе.
10.30 «Пецярбургскія партрэты». Пісьменнік Валерый Папоў.
11.05 З імем Чайкоўскага.
11.35 «Дзень Льва Талстога».
12.30 Лад жыцця.
13.15 «Цягнік ідзе на ўсход». Маст. фільм.
14.45 Разам з Фафалем.
15.05 А. С. Пушкін. «Пікавая дама». Частка 3-я.
15.30 «Мы былі...»
15.50 «Лукамор'е».
16.10 «Хто там».
16.45 Камп'ютэр.
17.05 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.10 Акадэмія спорту.
17.30 «Спяваюць салісты Марыінкі».
18.00 «Новы Дамастрой».
18.25 «Рамансіяда».
18.45 Баярскі двор.
19.15 Цуд-казка.
19.50 «Востраў Аляксандра Сакурава». «Павіннасць». 3-я серыя.
20.45 Пасля навін...
21.05 «Вецер у спіну». 8-я серыя.
21.50 Праграма перадач.
21.55 Першае знаёмства.
22.10 А. С. Пушкін. «Пір у час чумы».
22.30 «Культтавары». Аўтарская праграма А. Троіцкага.
23.20 Праграма перадач.

НТБ

5.00 Сёння раніцай.
7.40 «Дзяржаўная граніца». Фільм 4-ы. «Чырвоны пясок».
9.15 Крымінальны фільм «Кітаянка» (ЗША).
10.45 «Асяроддзе».
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.25 «Варыянт «Амега». Частка 7-я.
13.15 «Каханне і тайны Сансет Біч».
14.00 Футбольны клуб на чэмпіянаце свету.
15.20 «Вуліца Сезам».
15.50 «Чалавек-павук». 8-я серыя.
16.15 «Тарзан». 8-я серыя.
17.05 Крымінал.
17.15 У запас.
17.25 «Самыя гучныя злачынствы XX стагоддзя». Грэм Янг. Атручальнік па прызванню.
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.00 Катрын Дэнёў у фільме «Ідзі наперад ці памры».
21.50 «Дзяржаўная граніца». «Чырвоны пясок».
23.05 Сённячка.
23.45 Сёння апоўначы.
0.10 Футбольны клуб.
0.40 Хакей. Кубак Стэнлі. Фінал.

8-ы канал

18.00 Праграма Кенета Копланда.
18.30 «Сваволънікі».
18.45 «Расія маладая», 3-я серыя.
20.00 Аэробіка «Новы Эдэм».
20.30 Мульт-планета.
20.45 Серыял «Пяскі часу».
21.45 Формула бяспекі.
22.10 Медыцына і здароўе.
22.15 Баявік «Шчаўкунчык».

Чацвер, 11 чэрвеня

Беларускае тэлебачанне

15.00 Навіны.
15.15 Спажывецкая карзінка.
15.30 Мультфільм.
16.00 «Зямля сяброў, краіна згоды». Тэленарыс аб Другім рэспубліканскім фестывалі нацыянальных культур.
16.30 «Куды пайсці вучыцца?» Вышэйшыя навучальныя ўстановы г. Гродна.
17.00 Роднае слова. Да 130-годдзя паэта і асветніка Каруся Каганца.
17.30 Дзяржаўны канцэртны аркестр Беларусі на V Міжнародным фестывалі джаза «Мінск-98».
18.00 Навіны (з сурдаперакладам).
18.20 «Справы судзейскія».
19.15 Беларускі хіт-парад.
19.25 «Сёння з вамі...» Генеральны дырэктар сумеснага прадпрыемства «Алатан Тур» Аляксандр Няхай.
20.00 Зроблена ў Беларусі. Сумеснае прадпрыемства «ЛУКойл--Беларусь».
20.15 Крымінальная хроніка.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Забаўляльная праграма «Марсава поле».
22.15 Маст. фільм «Выбраныя». 2-я серыя.
23.25 «Крок». Праграма для моладзі.
23.55 Навіны.
0.10 Гандбол. Чэмпіянат Еўропы. Мужчыны. Фінал.
1.20 Акалада.

ГРТ

8.00, 11.00 , 14.00, 17.00, 23.15 Навіны.
8.15 «Ракавая спадчына».
9.00 Чалавек і закон.
9.40 Пакуль усе дома.
10.15 Хатняя бібліятэка.
10.25 Тэлегульня «Гэтыя забаўныя жывёлы».
11.15 Праграма «Разам».
14.20 Мультсерыял «Неверагодныя прыгоды Джоні Квеста».
14.40 Класная кампанія.
15.10 Дзіцячыя анекдоты.
15.40 Серыял «Пячора Залатой ружы».
16.10 ...Да шаснаццаці і старэй.
16.30 Вакол свету.
17.20 «Ракавая спадчына».
18.00 Надвор'е.
18.05 Гадзіна пік.
18.30 «Гэтыя забаўныя жывёлы».
19.05 Булат Акуджава. «Дайце выкрыкнуць словы...»
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.45 Футбол. Чэмпіянат свету. Зборная Італіі--зборная Чылі.
22.45 Серыял «У пошуках прапаўшых скарбаў».
23.25 Фестываль музычных відэакліпаў «Пакаленне-98».
0.25 Праграма перадач.

Расія

6.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.40 Весткі.
7.00 Дзяжурная часць.
7.15 «Стронг» прадстаўляе.
7.30 Грошы.
7.45 Графаман.
7.55 Праваслаўны каляндар.
8.00 Своечасова.
8.25 Сам сабе рэжысёр.
8.50 Фестываль «Кінатаўр».
9.00 Канцэрт, прысвечаны Дню пагранічніка.
10.30 Працяг канцэрта.
13.40 «Венецыя зімой». Тэлесерыял.
14.25 «Маленькі бадзяга». Тэлесерыял.
14.55 Вашы любімыя мелодыі.
15.05 «Тайны трэцяй планеты».
15.55 Прагноз надвор'я.
16.30 Красворд.
16.55 Футбол. «Спартак» (Масква)--ЦСКА (Масква).
19.25 Падрабязнасці.
19.45 «Санта-Барбара».
20.45 «Пецярбургскія тайны».
21.45 «Прытворшчык». Тэлесерыял (ЗША).
23.00 Фестываль «Кінатаўр».
23.15 Дзяжурная часць.
23.30 Футбол. Чэмпіянат свету Камерун--Аўстрыя.
1.25 Прагноз надвор'я.

Культура

7.05, 13.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
7.20 Надвор'е.
7.25 «Маскоўскія пенаты». Род Арловых.
7.50 Сем сэрцаў нашу па свету.
8.30 «Ён быў забаўным». Лоранс Аліўе. Частка 2-я.
9.00, 11.00, 15.00, 17.00 Навіны.
9.05 «Вецер у спіну». 8-я серыя.
9.50 «Я смяюся, каб не заплакаць». Клара Новікава.
10.35 «Граф Саша». Аўтарская праграма В. Смехава.
11.05 «Музыка і балет». «Брава, Лейферкус».
11.35 «Маналог пра Блока». Аўтарская праграма В. Лакшына.
12.35 Р. Штраус. Сюіта вальсаў з оперы «Кавалер ружы».
13.15 «Жыць, каб здзіўляцца». Драматург А. Арбузаў.
14.00 Музычны экспромт.
14.15 Без візы.
14.30 Крэды.
14.45 Разам з Фафалем.
15.05 «Багема». А. Іваноў.
16.00 «Лукамор'е.
16.35 Фармат.
16.45 Камп'ютэр.
17.05 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.10 «Музыка з Пецярбурга». «Закулiссе».
17.50 Новае кіно.
18.15 «Залатыя галасы свету ў Маскве». Перадача 4-я.
18.40 «Выбранае-2000». Частка 1-я.
19.15 Цуд-казка.
19.50 «Выбранае-2000». Частка 2-я.
20.45 Пасля навін...
21.05 «Вецер у спіну». 9-я серыя.
21.50 Першае знаёмства.
22.05 Дайце мне Ранеўскую.
23.20 Праграма перадач.

НТБ

5.00 «Сёння раніцай».
7.40 «Дзяржаўная граніца». «Чырвоны пясок».
9.15 Джэк Нікалсан у фільме «Перастрэлка» (ЗША).
10.40 «Дзікая прырода». «Казка пра вялікую і дрэнную лісу». Частка 1-я.
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.25 «Варыянт «Амега»». Частка 8-я.
13.15 «Каханне і тайны Сансет Біч».
14.00 Футбольны клуб на чэмпіянаце свету.
15.20 «Вуліца Сезам».
15.50 «Чалавек-павук». 9-я серыя.
16.15 «Тарзан». 9-я серыя (ЗША).
17.05 Крымінал.
17.15 У запас.
17.25 «Самыя гучныя злачынствы XX стагоддзя». «Сэр Гары Оунс. Тайна забойства на Багамах».
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.00 Свет кіно. Баявік «Марс» (ЗША).
21.50 «Дзяржаўная граніца». «Чырвоны пясок».
23.15 Сённячка.
23.45 «Сёння апоўначы».
0.15 Сінеманія: усё пра кіно.
0.55 Футбольны клуб на чэмпіянаце свету.

8-ы канал

18.00 Праграма Кенета Копланда.
18.30 «Сваволънікі».
18.45 «Расія маладая», 4-я серыя «Страшней, чым шторм».
20.00 Навіны «К-відэа».
20.30 Мульт-планета.
20.40 Медыцына і здароўе.
20.45 Серыял «Пяскі часу».
21.45 Deep Purple.
22.15 Кінакамедыя «Трое мужчын і немаўля».

Пятніца, 12 чэрвеня

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00 Навіны.
8.15 «Сёння з вамі...» Генеральны дырэктар сумеснага прадпрыемства «Алатан Тур» Аляксандр Няхай.
8.53 Выпускны экзамен па матэматыцы за курс сярэдняй школы.
9.00 Спажывецкая карзінка.
9.15 Мультфільмы.
9.35 Лёс мой і надзея. Сацыяльная рэабілітацыя інвалідаў.
10.00 Каралеўскае паляванне.
10.45 «Справы судзейскія». Тэлесерыял.
12.25 «А музыка гучыць...» Рэтра-канцэрт беларускіх рок-груп.
13.00 Навіны.
13.15 «Дзяржаўная граніца». Фільм 7-ы «Салёны вецер».
14.20 Музычны антракт.
14.30 Навакольны свет. Сацыяльна-экалагічная праграма.
15.00 Навіны.
15.15 Відэакурс французскай мовы.
15.45 Пераход. Перадача для падлеткаў.
16.10 Беларускі мерыдыян. Падарожжы па вытоках Нёмана.
16.30 «Рызыка-версія».
17.00 Урокі Наталлі Наважылавай.
17.30 «Гарадкі -- народная гульня». Дак. фільм.
18.00 Навіны (з сурдаперакладам).
18.20 «Справы судзейскія». Тэлесерыял.
19.15 Беларускі хіт-парад.
19.25 «Сёння з вамі...» Народная артыстка Беларусі Лілія Давідовіч.
20.05 Абібок.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 «Смяяцца -- не грэх».
22.15 Маст. фільм «Незаменныя рэчы».
0.10 Аўта-парк.
0.20 Навіны.
0.35 Фехтаванне. Міжнародны турнір памяці Германа Бокуна.

ГРТ

6.00 Тэлеканал «Добрай раніцы». Святочны выпуск.
9.00, 14.00 (з сурдаперакладам), 17.10, 0.35 Навіны.
9.15 Грай, гармонік любы!
9.50 Ірына Купчанка і Алег Стрыжэнаў у фільме «Зорка чароўнага шчасця». 1-я і 2-я серыі.
14.20 Як гэта было. Белавежская пушча. Перадача 1-я.
15.05 Клуб падарожнікаў.
15.50 КВЗ-асарці.
16.20 Леанід Якубовіч у тэлегульні «Кола гісторыі».
17.35 Вясёлыя гісторыі ў часопісе «Ералаш».
17.50 Міхаіл Еўдакімаў у новай камеды «Не рабі глупства».
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Васіль Ланавой і Леў Прыгуноў у дэтэктыве «Падзенне».
22.35 Міхаіл Задорнаў. «Задорынкі-1».
23.35 Футбол. Чэмпіянат свету. Зборная Францыі--зборная ПАР.
1.40 Праграма перадач.

Расія

6.00 «Канёк-гарбунок». Мультфільм.
7.15 Фільм для дзяцей «Белы пудзель».
8.25 Фестываль «Кінатаўр». Дзённік.
8.40 «Востраў скарбаў». Маст. фільм. 1-я серыя.
12.15 «Час адпачынку». Дак. фільм.
13.00, 19.00 Весткі.
13.30 Працяг дак. фільма «Час адпачынку».
14.00 Творчы вечар Людмілы Нікалаевай і ансамбля «Руская душа».
14.55 «Вяселле ў Малінаўцы». Музычная камедыя.
16.40 Юбілей Мсціслава Запашнага ў цырку на Цвятным бульвары.
18.00 «Дзень незалежнасці Расіі на Васільеўскім спуску». Святочны канцэрт.
19.35 Сам сабе рэжысёр.
20.10 Маскі-шоу.
20.45 Працяг канцэрта «Дзень незалежнасці Расіі на Васільеўскім спуску».
22.20 Фестываль «Кінатаўр».
22.35 Футбол. Чэмпіянат свету. Парагвай--Балгарыя.

Культура

7.00 Праграма перадач.
7.10 «Вецер у спіну». 9-я серыя.
7.55 «Маскоўскія пенаты». Браты Кірэеўскія.
8.15 Магчымая сустрэча.
9.20 «У кожнай карціне сонца». Мастак С. Цыганоў.
9.50 «Дачасны чалавек». Маст. фільм.
11.35 Рассвет.
11.45 Успамінаючы В. Драгунскага.
12.15 Старое танга.
12.45 «Тэатр аднаго мастака». З. Серабракова.
13.00, 21.00 Навіны культуры.
13.15 «Балалайкін і К°». Спектакль тэатра «Современник». Частка 1-я.
14.25 «Маскоўскі Крэмль. Дзевяць стагоддзяў». Дак. фільм «Гасударава казна».
15.20 Жыццё і кнігі А. Грына.
16.10 А. Хачатуран. Балет «Спартак». Спектакль Вялікага тэатра Расіі. 1-ы акт.
17.00 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.05 «Тэатральная правінцыя?»
17.35 «Спартак». 2-і акт.
18.20 Цуд-казка.
18.35 «Калымскае вусце». Дак. фільм.
18.45 «Спартак». 3-і акт.
19.40 «Са столі». Аўтарская праграма А. Басілашвілі.
20.10 Вечар з Б. Акуджавам.
20.55 Праграма перадач.
21.20 «Апокрыф». «Літаратура і Кшыштаф Занусі». Аўтарская праграма В. Ерафеева.
21.50 Першае знаёмства.
22.05 «Вакансія». Маст. фільм.

НТБ

7.00 Наша кіно. «Ключ без права перадачы».
8.35 «Новыя прыгоды Бэтмена». 5-я серыя.
9.00 Сёння раніцай.
9.10 «Рэспубліка Шкід». Маст. фільм.
11.00 Сёння ўдзень.
11.25 «Аніскін і Фантамас». 1-я і 2-я серыі.
13.40 «Дзікая прырода». «Казка пра вялікую і дрэнную лісу». Частка 2-я.
14.00 Футбольны клуб.
15.00 Сёння ўдзень.
15.20 «Дэтэктыў Нэш Брыджэс». 12-я серыя.
16.10 Уладзімір Высоцкі, Руфіна Ніфантава, Сяргей Юрскі, Вольга Аросева і Яфім Капелян у маст. фільме «Інтэрвенцыя».
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 «Іван Васільевіч мяняе прафесію». Камедыя.
20.25 Праграма на біс. «Лялькі». 1-я і 2-я серыі.
21.40 Дзмітрый Харацьян у камедыі Леаніда Гайдая «На Дэрыбасаўскай добрае надвор'е, ці на Брайтан Біч зноў ідуць дажджы».
23.20 «Залаты грамафон». Муз. праграма.
0.15 Ток-шоу «Прыцемак».
0.40. Футбольны клуб на Чэмпіянаце свету.

8-ы канал

18.00 Праграма Кенета Копланда.
18.30 «Энджы -- паветраныя рэйнджэры». Маст. фільм.
20.00 Аэробіка «Новы Эдэм».
20.30 Мульт-планета.
20.40 Аўтамабілі і запчасткі.
20.45 «Два бакі». Маст. фільм.
22.10 Адпачынак і турызм.
22.15 Фантастыка на экране. «Паляўнічы». Маст. фільм.

Субота, 13 чэрвеня

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00 Навіны.
8.20 «Паляванне за шэдэўрамі». Серыял.
9.20 Мультфільм.
9.30 Здароўе. «Дзірол-эфект» супраць карыесу.
9.55 Сталіца. Інфармацыйна-аналітычная праграма.
10.15 Сутнасць. Духоўная праграма.
10.45 «Усё нармальна, мама!»
11.20 Вока. Пра рэкламу і не толькі...
11.40 Вяршыня свету. Тэлевіктарына.
12.05 Зроблена ў Беларусі. СП «ЛУКойл--Беларусь».
12.25 Аўтарскі канцэрт паэта Леаніда Дранько-Майсюка.
13.50 «Пазнай сябе».
14.15 Тэлеспорт.
15.00 Навіны.
15.15 «Ад сэрца да сэрца». Фестываль юных талентаў у Мазыры.
16.10 «Паміж мінулым і будучыняй». Да 70-годдзя Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі.
16.35 «Дрэва жыцця». Тэленарыс аб сям'і Юрэвічаў-Лешчанка (г. Мінск).
17.00 Ток-шоу «Гэта мая работа». Прафесія -- супрацоўнік ДАІ.
17.35 А. Табакоў і Т. Васільева ў маст. фільме «Падарожжа пана Перышона».
18.50 «Песню бярыце з сабой». Тэлефестываль беларускай песні.
19.40 «З дакладных крыніц».
20.05 Ток-шоу «Карамболь» з удзелам групы «Воскресение».
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.50 Ж. Дзепардзье ў маст. фільме «Небяспечная прафесія».
23.30 Беларускі хіт-парад.
23.45 Трэці тайм.
0.05 Відзьма-нявідзьма.

ГРТ

7.00 «Цягнік па-за раскладам». Прыгодніцкі фільм.
8.20 «Персей». Мультфільм.
8.45 Слова пастыра. Мітрапаліт Кірыл.
9.10 Дамашняя бібліятэка.
9.30 «Ранішняя пошта».
10.05 «Каламбур».
10.40 Смак.
11.00 Вяртанне Траццякоўкі. Гісторыя аднаго шэдэўра.
11.30 Песня-97. Фінал. Паўтор навагодняй перадачы па просьбах тэлегледачоў. Частка 1-я.
13.25 Леў Нікалаеў у праграме «Цывілізацыя».
13.55 Праграма перадач.
14.20 Як гэта было: Белавежская пушча. Перадача 2-я.
15.00 «Мурашка-выхваляка». Мультфільм.
15.20 Футбол. Чэмпіянат свету. Зборная Іспаніі--зборная Нігерыі.
17.30 Надвор'е.
17.35 Вясёлыя гісторыі ў часопісе «Ералаш».
17.50 Баявік «Чорная акула».
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Што? Дзе? Калі? Пасля заканчэння -- Міхаіл Задорнаў -- «Задорынкі-2».
23.15 Футбол. Чэмпіянат свету. Зборная Галандыі--зборная Бельгіі. Перадача з Францыі.
1.10 Праграма перадач.

Расія

6.00 Ранішні экспрэс.
6.50 Раніца селяніна.
7.15 «Чырвоная кніга». Экалагічная экспедыцыя РТР.
7.40 Фестываль «Кінатаўр».
7.55 «Пазваніце Кузю!»
8.20 Дамашні ачаг.
8.45 Своечасова.
9.15 Добрай раніцы, краіна.
10.00 Пошта РТР.
10.25 «Ва ўсіх на вуснах». Праграма Наталлі Дар'ялавай.
10.55 «Востраў скарбаў». Маст. фільм. 2-я серыя.
12.05 Шукаю цябе!
13.00, 19.00 Весткі.
13.30 Людзі і грошы.
14.00 Федэрацыя.
14.50 Чэмпіянат НБА. Фінал.
16.20 Футбол. Чэмпіянат свету. Саудаўская Аравія--Данія.
17.55 Мая сям'я.
19.35 «Аншлаг» і К°.
20.35 Урачыстая цырымонія закрыцця фестывалю «Кінатаўр».
22.45 Кальцавыя аўтагонкі.
23.00 Прагноз надвор'я.
23.05 Фільм Мікеланджэла Антаніоні «Ідэнтыфікацыя жанчыны» (Італія).

Культура

9.00 Праграма перадач.
9.10 Навіны дня. Хроніка чалавецтва.
9.25 «Дыяпазон». Мастацтва навукова-папулярнага кіно.
10.25 Ток-шоу «Наўздагад». Госць праграмы Сямён Фурман.
10.55 «Ястрабы». Дак. фільм з серыі «Паляўнічыя неба».
11.20 Стагоддзе кіно. «Пра Клаву Іванову». Маст. фільм.
12.45 Артадокс.
13,00, 21.00 Навіны культуры.
13.15 Пецярбургскі гурмэ.
13.30 «Балалайкін і К°». Спектакль тэатра «Современник». Частка 2-я.
14.30 Тэлесуфлёр.
14.45 Сабор Ражства Іаана Прадцечы.
14.55 Чароўны чамадан.
15.10 «Паэт у Расіі больш, чым паэт». Аўтарская праграма Я. Еўтушэнкі.
15.35 Не толькі аб тэатры.
16.00 «Успышка». Навіны фестывальнага кіно.
16.20 Музычны экспромт.
16.30 «Асабістая справа». С. Гаварухін.
17.00 Навіны.
17.05 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.15 «Блеф-клуб».
17.50 «Лёс, лёсам, аб лёсе». «Мір вам, Шалом». Дак. фільм. Частка 1-я.
18.40 «Дзіцячы свет».
19.05 Цуд-казка.
19.20 Мультфільм.
19.40 «Слова Андронікава». Фільм 4-ы.
20.45 Першае знаёмства.
21.20 Праграма перадач.
21.25 «Зоркі, якія не гаснуць». Сяргей Лемешаў. Частка 2-я.
21.55 Айчынная фільматэка. «Жыццё цудоўнае».

НТБ

7.00 Марына Ладыніна, Мікалай Кручкоў і Пётр Алейнікаў у муз. камедыі Івана Пыр'ева «Трактарысты».
8.30 «Новыя прыгоды Бэтмена». 6-я серыя.
9.00 Сёння раніцай.
9.15 Крымінал «Шчырае прызнанне».
9.30 «Зразумей мяне». Тэлегульня.
10.00 «Конан». 8-я серыя.
10.45 Ад «Вінта»!
11.00 «Рэйтынг прэсы» з Аляксандрам Герасімавым.
11.30 Рускі дэтэктыў. «І зноў Аніскін». 1-я і 2-я серыі.
13.45 «Дзікая прырода». «Паход браняносца». Частка 1-я.
14.00 Футбольны клуб.
15.00 Сёння ўдзень.
15.15 Свая гульня.
15.45 Суд ідзе.
16.40 «Дэтэктыў Нэш Брыджэс». 13-я серыя.
17.30 Дог-шоу «Я і мой сабака».
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.30 «Усяго» з Віктарам Шандаровічам.
18.50 «Паліцэйская акадэмія». Фільм 7-ы, заключны.
20.45 Лялькі.
21.40 Надоечы-86.
22.30 Містычны дэтэктыў «Ахопленыя жахам». 8-я серыя.
23.20 «Пра гэта». Ток-шоу.
0.00 Футбольны клуб.

8-ы канал

15.00 Джойс Маер «Жыццё ў слове».
15.30 Том Берэнджэр у гістарычнай драме «Гетысберг». 1-я частка.
18.00 «У пустыні». Дак. фільм.
18.45 «Ратавальнікі ў Аўстраліі». Мультфільм.
19.40 Відэатавары. Тэхніка ў быце.
19.45 «Так блізка ад вяршыні». Маст. фільм.
21.15 Суперзоркі Галівуда. Нік Нолт.
21.40 Аўтамабілі і запчасткі.
21.45 Нік Нолт у маст. фільме «Масла Ларэнца».

Нядзеля, 14 чэрвеня

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00 Навіны.
8.15 «Паляўнічыя за шэдэўрамі». Серыял.
9.15 «Усё пра ўсё».
9.40 Мульціклуб.
10.10 Тураб'ектыў.
10.35 «Усё нармальна, мама!»
11.10 Арсенал.
11.35 Беларускі дом. Мастацка-публіцыстычная праграма.
12.05 «Вас выклікае Спартландыя».
12.55 «Шэльма». Маст. фільм.
14.05 Сяляне. Бярозаўскі раён.
14.25 «Запрашаем на вячоркі». Фальклорны калектыў Лоеўскага раённага Дома культуры.
15.00 Навіны.
15.15 Бон тон.
15.40 Да 200-годдзя А. С. Пушкіна. «Геніяльны сваволънік». Тэлеспектакль.
16.00 Футбол. БАТЭ (Барысаў)--«Белшына» (Бабруйск). У перапынку (16.45) -- Алімп.
17.50 Зорная ростань. Тэлеконкурс маладых артыстаў эстрады. Фінал.
18.25 Тэленавігатар.
18.45 «Землякі».
19.40 Калыханка.
20.00 Рэзананс.
20.50 Тэлебарометр.
21.05 Стадыён.
21.30 Маст. фільм рэжысёра А. Вайды «Чалавек з жалеза».
24.00 Прэм'ера песні.
0.15 «У джазе толькі дзяўчаты».
0.45 «Бархатны сезон».

ГРТ

7.00 Мікалай Алялін у дэтэктыве «Начны матацыкліст».
8.15 Лато-Мільён. Спортлато.
8.30 «Качыныя гісторыі».
9.00, 14.00 (з сурдаперакладам), 0.05 Навіны.
9.10 «Бесталковыя нататкі» Дзм. Крылова.
9.30 Пакуль усе дома.
10.10 Ранішняя зорка.
11.05 Сялянскія ведамасці.
11.35 Песня-97. Фінал. Частка 2-я.
13.25 Смехапанарама.
14.20 «Падводная адысея каманды Кусто».
15.05 Вясёлыя гісторыі ў часопісе «Ералаш».
15.20 «Новыя прыгоды Вініпуха».
15.45 «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу».
16.15 ЖЗЛ. «Мадам Аншлаг». Ізабэла Юр'ева.
16.50 Надвор'е.
17.00 Камедыя Леаніда Гайдая «Дванаццаць крэслаў». 1-я і 2-я серыі.
19.55 Кінаафіша.
20.00 Час.
20.35 Касмічныя прыгоды ў фільме «Вораг мой».
22.35 Рыма Маркава ў праграме Андрэя Макарэвіча «Абажур».
23.05 Футбол. Чэмпіянат свету. Зборная Югаславіі--зборная Ірана. Перадача з Францыі.
1.05 «Парыжскія таймы». Дзённік чэмпіяната свету па футболу.
1.40 Праграма перадач.

Расія

6.00 Ранішні экспрэс.
6.50 Служу Айчыне!
7.15 Асцярожна, мадэрн!
7.40 Футбол. Чэмпіянат свету. Карэя--Мексіка.
9.25 Добрай раніцы, краіна.
10.15 Рускае лато.
10.55 «Востраў скарбаў». Маст. фільм. 3-я серыя.
12.00 «Там-там». Праграма для падлеткаў.
12.40 Свет кніг з Леанідам Кураўлёвым.
13.00 Весткі.
13.30 Пульс.
14.00 Парламенцкая гадзіна.
14.50 «Закон і парадак». Тэлесерыял.
15.45 Дыялогі аб жывёлах. Дак. фільм «Натуральны адбор».
16.45 Зусім сакрэтна.
17.40 Старая кватэра. Год 1972-і. Частка 3-я.
19.00 Люстэрка.
20.00 Музычны рынг -- новае пакаленне.
21.35 «Тэатр + TV». Канстанцін Райкін. Перадача 1-я.
22.20 «К-2» прадстаўляе: Іван Дыхавічны ў праграме «Хітрыкі 22».
23.15 Рускі бой.
0.10 Прагноз надвор'я.
0.15 Футбол. Чэмпіянат свету. Аргенціна--Японія.

Культура

9.00 Праграма перадач.
9.10 Навіны дня. Хроніка чалавецтва.
9.25 «Казка за казкай». «Камень Атрыёна». Частка 2-я.
9.50 «Прыгоды Электроніка». Маст. фільм. 1-я серыя.
11.05 Кансіліум.
11.35 «Гісторыя каня». Спектакль Вялікага драматычнага тэатра імя Горкага. Частка 1-я.
13.00, 21.00 Навіны культуры.
13.15 «Гісторыя каня». Частка 2-я.
14.00 У трыдзевятым царстве.
14.25 Падарожжы і вандроўнікі. Барселона.
14.50 Кніжная скарбніца.
15.05 Парадоксы гісторыі. «Пярсцёнак Веневяцінава».
15.35 «Асеннія партрэты». Акадэмік Н. П. Бехцерава.
16.05 Становішча рэчаў.
17.00 Навіны.
17.05 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.15 «Людзі ў модзе». Уплыў людзей на моду і моды на людзей.
17.30 Ціхі вечар з...
17.55 Музычны экспромт.
18.10 «Лёс, лёсам, аб лёсе». «Мір вам, Шалом». Дак. фільм. Частка 2-я.
18.50 Цуд-казка.
19.05 «Царская ложа». Ірма Ніарадзе.
19.45 «Любімыя імёны». А. Папанаў.
20.55 Праграма перадач.
21.20 «Першае знаёмства».
21.35 Даль гаворачая, вярніся!
22.00 «Бетховен -- дні жыцця». Маст. фільм (Германія).

НТБ

7.00 «Ля самага сіняга мора». Камедыя.
8.15 «Дзікая прырода». «Паход браняносца». Частка 2-я.
8.35 «Новыя прыгоды Бэтмена». 7-я серыя.
9.00 Сёння раніцай.
9.15 «Залаты грамафон».
9.30 «Вуснамі дзіцяці».
10.00 «Конан». 9-я серыя.
10.45 Ад «Вінта!»
11.00 Вялікія грошы.
11.25 Рускі дэтэктыў. «І зноў Аніскін». 3-я серыя.
12.40 «Тайна трэцяй планеты». Мультфільм.
13.30 «Крымінальная Расія. Сучасныя хронікі». Фільм 17-ы.
14.00 «Рускае стагоддзе». Фазіль Іскандэр у гутарцы з Андрэем Каравулавым.
14.30 Футбольны клуб.
15.00 Сёння ўдзень.
15.15 «Ключы ад форта Баяр». Тэлегульня.
17.00 Вынікі. Прадмова.
17.45 Крыстафер Уокен у фільме «Мёртвая зона Сцівена Кінга» (ЗША).
20.00 Вынікі.
21.00 Майкл Дуглас, Дэмі Мур і Дональд Сазерленд у фільме «Выкрыццё» (ЗША).
23.20 Вынікі. Начная размова.
23.50 Вынікі. Спорт.
0.20 Футбольны клуб.

8-ы канал

15.00 Праграма з Рыкам Рэнерам.
15.30 Today.
16.00 Мішэль Мерсье ў маст. фільме «Цудоўная Анжаліка».
18.00 «Ратавальнікі ў Аўстраліі». Мультфільм.
19.00 Калекцыя 8-га тэлеканала. Chicago.
19.55 Медыцына і здароўе.
20.00 Брыджыт Бардо ў маст. фільме «Яе шлюбная ноч».
21.30 Навіны «К-відэа».
22.00 Нядзельны фільм.

УВАГА:
РОЗЫГРЫШ ПРЫЗОЎ «ЗВЯЗДЫ», МІНСЕЛЬГАСХАРЧА І РА «БЕЛПОШТА»!

НАПАМІНАЕМ: удзельнікам розыгрышу становіцца кожны, хто аформіў падпіску на «Звязду» на II паўгоддзе ці на III квартал 1998 года і даслаў у рэдакцыю картку ўдзельніка розыгрышу прызоў (ПРОСЬБА: запаўняйце разборліва). Для гэтага выражце спецыяльную паштоўку «Звязды» (па пункцірнай лініі) і адпраўце яе на адрас рэдакцыі газеты (ПРОСЬБА: абанементны лісток аб падпісцы на «Звязду» і аплаце за яе высылаць у рэдакцыю не трэба — калі вы выйграеце прыз, тады перад яго ўручэннем мы папросім вас прадставіць абанемент на падпіску).

НЕПРЫЕМНА ПРА ГЭТА ГАВАРЫЦЬ, АЛЕ ТРЭБА. Просім у першую чаргу тых, хто дасылае некалькі картак удзельнікаў розыгрышу: не рабіце гэтага — падобныя факты выяўляюцца, і пакідаецца толькі адна картка. Яе публікацыя некалькі разоў на старонках газеты даецца для таго, каб вы, паважаныя чытачы, расказалі пра «Звязду» сваім родзічам, знаёмым і, калі яны вырашылі падпісацца на яе, перадалі ім картку для запаўнення і адпраўкі ў рэдакцыю.

КАРТКІ ПРЫМАЮЦЦА да 20 чэрвеня (уключна). Розыгрыш будзе праводзіцца з удзелам, як і заўсёды, падпісчыкаў газеты «Звязда».

Імёны ўладальнікаў будуць апублікаваны на старонках газеты. ПРЫЗЫ МОЖНА БУДЗЕ АТРЫМАЦЬ У РЭДАКЦЫІ.

ВЫПІСВАЙЦЕ! ЧЫТАЙЦЕ! УДЗЕЛЬНІЧАЙЦЕ! ВЫЙГРАВАЙЦЕ!

Тэл./факс (0172) 268-27-79.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.
Рэгістрацыйны нумар 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ
Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.

НАШ АДРАС: 220013, гор. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда».
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-29-19; намеснікаў галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйна-аналітычнага — 32-38-02, 68-28-14, 68-29-68, эканомікі — 32-31-21, 68-29-68, палітыкі — 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, сацыяльных праблем — 68-28-69, пісьмаў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносінаў — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-72, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальнікаў па праблемах: навукі і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквідацыі вынікаў Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 7-26-02, Паставах — 26-562; бухгалтэрыі — 32-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-04-52, 32-31-98. ФАКС: 68-27-79. E-mail: daily@zwyazda.belpak.minsk.by. http://www.zvyazda-daily.minsk.by.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі.
Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79.
Тыраж 85.556. Індэкс 63850.
Зак. № 3440.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 20.15.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12